

POPIEZIUS PIJUS X PASAKE: "Veltul jūs statysite bažnyčias, veltul remsite misijas, veltul statysite mokyklas—visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nuels niekals, jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokiu yra grynai ir tikroji katalikiška spauda."

LIETUVIŲ ŽINIŲ LAHUANIAN NEWS

We pledge allegiance to the Flag of the United States of America, and to the Republic for which it stands, one Nation, indivisible, with liberty and justice for all.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOVEMBER 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA, UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

METAI (VOL.) IX Kaina 5 Centai Kopija PITTSBURGH 3, PA., PENKTADIENIS, RUGPIŪCIO (AUGUST) 3, 1945 Telefonas: HEMlock 3121 NO. 33

Ivykių Aidai

Potsdamo Konferencijai Baigiantis

Telegramų agentūros skelbia, kad "trijų didžiųjų" konferencija Potsdame baigsis šią savaitę. Ką nutarė trijų didžiųjų valstybių vadai Potsdame ir kokius pagrindus jie patiesė laukiamai Europos taikai, viešai neskelbiama. Atrodo, kad ši konferencija neišrišo pačios žymiausios Europos tautų laisvės problemos. Gal būt didžiosios valstybės šiek tiek apdailino tarpusavio santykius, bet neįstengė gražinti žmonijai jos didžiausio turto, laisvės ir nepriklausomybės, kurią išplėšė dešėtkai tautų pirmiausia, fašizmas, o dabar bolševizmas. Tiek Amerikos prezidentas Truman, tiek naujai išrinktas Anglijos premjeras Atlee be abejoj darė pastangų Europai išlaisvinti, bet jų kilnioms pastangoms pasipriešino aziatiška priespaudos dvasia persisunkęs Sovietų Rusijos premjeras J. Stalin. Tam ponui nesuprantami tautų laisvės siekimai.

Pavergtų Tautų Patriotai Tebekovoja, Bet Jų Balso Niekas Negirdi

Kada Potsdame posėdžiauja didžiųjų tautų atstovai ir gražių žodžių prikalba apie laisvę, už šimto-kito mylių, Rusijos raudonosios armijos užnugaryje, dėl tos pat laisvės tebeverda žiauri ginklų kova.

Ten kovoja pavergtų tautų—lenkų, lietuvių, latvių, estų, serbų, slovakų ir kitų tautų—partizanai su savo pavergėjais bolševikais.

Šiomis dienomis per pusę lūpų prasitarė čekų komunistų laikraščiai apie raudonųjų kovas su lenkų patriotų būriais.

Čekų komunistai, žinoma, tuos lenkų kovotojus pravadžiuoja "pro - naciais," bet tikrenybėje tai yra pavergtųjų tautų požemio armijos nariai, kurie anksčiau kovėsi su naciais pavergėjais.

Reikalaukime Laisvų Rinkimų Visoms Europos Tautoms

Laimėjusios Anglijos parlamento rinkimus Darbo Partijos vykdomojo komiteto pirmininkas prof. Harold Laski pareikalavo, kad Ispanijoje būtų leisti laisvi rinkimai ir gen. Franco diktatoriška valdžia užleistų vietą demokratinui būdu išrinktai valdžiai. Pritardami tam reikalavimui, siūlome, kad p. Laski tokį pat pareiškimą padarytų ir dėl Rusijos "globoje" esančių tautų teisių. Jeigu p. Laski reikalauja suteikti teises ispanams išsiriti sau valdžią, tai jų pačių teisių jis turi reikalauti lenkams, lietuviams, latviams, estams, serbams ir kitoms bolševikų pavergtoms tautoms. Kol p. Laski to nepadarys, mes skaitysime jį vienišališku ir bolševikų pataikūnu.

Visur Valdžios Keičiasi, Tik Ne Rusijoje

Mūsų komunistai labai pyksta jeigu kas pakritikuoja Pusiają ir jos valdovus bolševikus. Ypač komunistams nepatinka, kada spaudoje ar prakalbose kas primena, kad Sovietų Rusijoje iš 172 milijonų gyventojų tik apie keturi milijonai yra komunistų ir toji neskaitytina partija, naudodama žiaurią priespaudą, išsilauko valdžioje jau 26 metus. Komunistai didžiūojasi, kad Rusijos bolševikai sugeba taip ilgai išsilauki valdžioje, kada kitų, demokratinų šalių valdžios ir jų prezidentai bei premjerai taip tankiai keičiasi.

Rusijos bolševikams pagelbsti laikyti valdžioje koncentracijos stovyklos, kalėjimai, neištikimų partijai piliečių žudynės ir kitokie pusiaulaukinės tautos praktikuojami žiaurumai. Ar ne gėda mūsų komunistams didžiūotis tokiu Rusijos valdžios pastovumu, kurio pamatas yra žiauri piliečių priespauda? Senovėje valdovai išsilaukydavo savo sostuose šimtus metų, vartodami tokią pat priespaudą ir savo piliečių teisių paneigimą, kokį dabar praktikuoja bolševikai.

Senatas Užgyrė Saugumo Čarterį

Pereitą savaitę Jungtinių Valstybių senatas, 89 balsais prieš 2, užgyrė San Francisco konferencijoje priimtą saugumo organizacijos čarterį. Šiuo savo žygiu Jungtinių Valstybių senatas atidarė kelią Amerikos vyriausybei dalyvauti pasaulio saugumo organizacijoje. Jeigu po pirmojo pasaulinio karo J. V. senatas būtų panašiai pasielgęs ir būtų

Japonija Palengva Virsta į Griuvėsius

GUAM. — Jau kelios dienos kaip didieji Amerikos bombanešiai tik su mažomis pertraukomis bombarduoja didžiuosius Japonijos miestus ir pramonės centrus. Vieną kartą įsidrąsinęs ir mišrus anglų ir amerikiečių laivynas paleido ugnį ant japonijos pakraščiu. Beveik visi didieji Japonijos miestai paversti į griuvėsius.

Be kitko, bomberiai užtiko pasislėpusį Japonijos karo laivyną ir jį taip aplamdė, kad manoma, jog neliko jam galimybės ginti Japonijos pasienius. Dabar jau daugelis karo žinovų spėja, kad Amerikos ir Anglijos armijų išlaipinimas Japonijos salyne yra tik trumpo laiko klausimas.

Nesenai Amerika, Anglija ir Kinija bendru pareiškimu buvo įspėję Japoniją, kad ji tuojau besąlyginiai pasiduotų, o jei—bus sunaikinta. Japonai pasiduoti nesutiko, tai dabar gauna kas jiems priklauso.

Sovietai Reikalauja Vedusių Rusaičių

PARYŽIUS. — Daugelis Vokietijoje buvusių prancūzų belaisvių dabar, išsilaisvinę, parsivedė namo vokiečių ir rusaičių, su kuriomis jie Vokietijoje apsigėdė. Nema-

parėmęs prezidento Wilsono planą įsteigti viso pasaulio tautų sąjungą, tai tikriausiai nebūtumėm taip greit sulaukę antrojo pasaulinio karo.

Pasimokinę iš praeities senatoriai šiuo kartu nutarė nekludyti Amerikos vyriausybei būti nariu pasaulio saugumo organizacijos. Nors ši saugumo organizacija turi daug trukumų, bet geriau yra turėti kokią nors teisinę organizaciją, negu tautų santykius pagrįsti plika valstybių jėga.

Vokiečių Nuostoliai Dabartiniame Kare

Sąjungininkai Berlyne suvado vokiečių armijos vyriausioje štabo sąrašą šio karo nuostolių žmonėmis. Sąrašas sužymėti žuvę, nelaisvėn paimti ar dingę be žinios kariai nuo karo pradžios iki lapkričio 30 d., 1944 metų. Pasirodo, kad per tą laiką vokiečių armija turėjo nuostolių keturis milijonus vyrų iš kurių du su puse milijonų priskiriami rytų frontui ir apie pusantro milijono vakarų frontui.

Į šį karių sąrašą neįeina sužeistieji. Iš tų keturių milijonų vokiečių karių apie du milijonai buvo užmušti, o kiti dingę be žinios arba paimti nelaisvėn. Jeigu vokiečiai turėjo du

Europai Grešia Badas ir Šaltis

WASHINGTON. — Karo Informacijos Ofisas įspėja amerikiečius, kad Europos žmonės susilauks bado ir žus nuo šalčių, jeigu prieš šią žiemą jiems nebus suteikta tinkama pagelba.

Laval Atiduotas į Prancūzų Rankas

PARYŽIUS. — Ispanijos valdžia pagaliau išvijo buvusį Vichy valdžios premjerą Pierre Laval. Jisai tuo pačiu vokiečių katu, kuriuo buvo pabėgęs Ispanijon, atskrido į Innsbruck, Austrijoje, kur jį tuojau sugavo amerikiečiai kareiviai ir pasiuntė Prancūzijon. Čia jo laukia teismas, kaip valstybės išdaviko.

milijonus karių vien užmuštais, tai sužeistųjų skaičius turi būti bent tris kartus didesnis, arba apie šeši milijonai vyrų.

Perdūrė Empire State Dangoraizį

NEW YORK. — Liepos 28 d. čia siaučiant dideliems rūkam, armijos bomberis, skridęs iš Mass. valstijos į Newarko aerodromą, nežinia dėl kokios priežasties skrido virš New Yorko miesto peržemai ir sulindo į 79-tą aukštą didžiausio pasaulio namo, Empire State Building. Pasėkoje tos nelaimės 13 žmonių žuvo ir 24 sužeista. Empire State Building iš viso turi 102 aukštus ir bokštą.

Sąjungininkai Teis Tik 25 Nacių Vadus

LONDON. — Iš pasitikimų šaltinių patirta, kad keturių didžiųjų valstybių—Amerikos, Anglijos, Rusijos ir Prancūzijos—karo kriminalistams teisti tribunolas ruošiasi iškelti bylas tiksliai 25 aukščiausiems nacių ir fašistų vadams, kaip karo kaltininkams, o mažesnius pavesti teisti toms šalims, prieš kurias jie yra labiausiai nusikalte. Tokiu būdu Dr. Karl Frank, buvęs valstybės sek-

Iš Armijos Atleis Geležinkeliečius

WASHINGTON. — Karo departamentas paskelbė dviejų punktų programą, kurią vykdant bus atleisti iš kariuomenės tarnybos visi buvę geležkelių darbininkai. Tuomi manoma palengvinti geležkeliams gabenti karo pajėgas bei reikmenis iš vieno šalies krašto į kitą. Be to, daugybė kareivių į Pacifiko pakraščius busgabenama lėktuvais. Vien lėktuvais manoma pergabenti 25,000 kareivių per mėnesį iš vieno šalies krašto į kitą.

Karo Belaisviai Japonų Neišgelbės

WASHINGTON. — Paskutinėmis pora savaitė Amerikos laivynui ir orlaivynui kasdien bombarduojant Japonijos pakraščiu miestus, japonai į karo zoną gabena amerikiečius belaisvius, tuomi manydami sulaukysią Dėdės Samo keršto ranką. Toks elgesys, žinoma, yra be galo barbariškas—gabenti beginklius žmones į mūsų zoną. Tačiau japonai apsirinka, jeigu jie mano, kad tokiu būdu jie išgelbės savo miestus ir pramonės centrus nuo sunaikinimo. Valstybės departamentas Washingtone šiomis dienomis paskelbė, kad Japonijos puolimas netik nesumažės, bet diena iš dienos didės, iki pagaliau bus iškeltos Amerikos karo jėgos ant japonų žemės.

Mirė Rašytojas Kazys Puida

Pietų Amerikos lietuviškieji laikraščiai praneša, kad šių metų sausio 25 d. Kaune mirė paskilbęs Lietuvos rašytojas Kazys Puida. Jis buvo 62 metų amžiaus. Puida gimė Sėtijos kaime, Suvalkijoje. Gimnaziją ėjo Mariampolėje, o vėliau baigė Berlyno Politechnikos Institutą.

Puida per savo palyginti trumpą amžių parašė arba išvertė per 60 knygų, be to, bendradarbiavo lietuvių spaudoje. Kartą buvo "Lietuvos Žinių" redaktoriumi, o nuo 1907 metų mokytojavo Šiaulių gimnazijoje.

Iš Katalikų Pasaulio

LONDON. — Kun. V. E. Grassar, Cathforthe, laikė šv. Mišias už atsivertimą Anglijos. Laikė tų Mišių jis vartojo alba, kurioje buvo nukankintas anglų kunigaikštis Philip Holden.

Minėto kankinio krauju sušalkstyta alba yra virš 400 metų senumo ir dar labai aiškiai matyti ant jos kankinio kraujo žymės. Ant altoriaus laikė Mišių taip pat buvo sudėtos įvairios Anglijos kankinių relikvijos.

Lisabona, Portugalija. — Kas metai iš Anglijos skaitlinga minia lanko Fatimą, kurioje Panelė Švenčiausia apsiereikė trimis vaikūčiams. Šimet maldininkų tarpe buvo kun. A. A. Sabas, salezietis, iš Lietuvos. Kaip jis ten pakliuvo, pranešime nepasakoma.

LONDON. — Indijoje yra apie 6,000 lenkų pabėgėlių. Popiežius Pijus XII pasiuntė jiems savo palaiminimą ir suraminimą. Jie yra išmėtyti po įvairius Indijos užkampius ir gyvena didžiausiam varge, beveik be maisto ir apdaro.

Vatican City. — Šveicarijos episkopatas, susirinkęs Fribourge, nusprendė prašyti visų Šveicarijos katalikų aukoti kasdien po penkis centus nukentėjusi-

retorium Bohemijai ir Moravijai, būtų atiduotas Čekoslovakijos valdžiai, buvęs Lenkijos general-gubernatorius Hans Frank—Lenkija, buvęs valdytojas Arthur Seyss-Inquart—Olandijai ir taip paeiliui.

CHICAGO.—Pusantrų metų atgal, West Melrose Parke, suorganizuota parapija iš 200 šeimų, kurias sudaro 21 tautos žmonės. Tai gal vienatinė parapija, kuri susideda iš tiek daug tautų. Ji jau pasistatė bažnyčią ir baigia statyti mokyklą, kuri bus atidaryta šį rugsėjo mėnesį, pradėdam mokslu metus.

GUAM, Tolimame Pacifike.—Čia, vadovaujant karo kapelionui kunigui James Quinn, užvesta per radio kas sekmadienis "katalikiška valanda." Programa įvairi ir įdomi. Kareivių vyrų choras pagieda įvairių giesmių bei dainų, o kas kartą naujas karo kapelionas pasako pamokslą.

KUNMING, Kinija.—Kun. J. Smith praneša, kad ne visur Kinijoje žmonės yra pagony. Tą yra pastebėję net Amerikos kareiviai. Amerikiečių aviacijoj dirba net 20 kiniečių merginų, kurios yra baigusios misionierių mokyklas ir yra seserų gražiai išmokytos angliškai kalbėti. Jos niekad neapleidžia šv. Mišių, kas sekmadienis jas lanko kartu su kareiviais.

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Inc.
119 So. 22nd St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEMlock 3121
Redakcija rašius trumpina savo
nuožiūra. Nesunaudoti raštai kores-
pondentams gražinami jų pačių
lėšomis.

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
119 So. 22nd St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEMlock 3121
Stanley Gaballauskas—editor; Rev
J. Orlis—editor, English Section;
Anna Naujalis, business manager.

Kainuoja:
Jungt. Valstybėse metams \$3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui 1.50
Užsieny metams 4.00
Užsieny pusmečiui 2.00

Subscription Rates:
In U. S. A., one year \$3.00
In U. S. A., six months 1.50
Other countries, one year 4.00
Other countries, six months 2.00

Skelbimų kainos sulig susitarimo

Advertising rates on application

BISHOP'S CURIA
125 N. Craig Street
Pittsburgh 13, Pa.

Dear Father Kazenas:
I acknowledge receipt of your letter of Nov. 19
telling me of the arrival of the headquarters of the
"Lithuanian News" in the City of Pittsburgh and of
its intent to serve the ends of the Faith among the
Lithuanian people here.
I express the hope that it will do this adequately,
and I pray that Almighty God may bless the work
and the intent of the work among the Lithuanians
of this Diocese.

Sincerely yours in Christ,

Hugh Doyle

Bishop of Pittsburgh.

November 24, 1942.

**DARBO PARTIJOS
VALDŽIA ANGLIJOJE**

Liepos 5 d. įvykęs Anglijos parlamento rinkimai davė daugeliui visai netikėtus rezultatus. Pirmą kartą Anglijos parlamento istorijoje darbo partija gavo pilną didžiumą (beveik du trečdalius) balsų ir sudarė vienos partijos valdžią. Konservatorių partija, valdžiusi Angliją per paskutinius dešimtį metų, šiuose parlamento rinkimuose tesurinko vos vieną trečdalį balsų. Toks ryškus ir beveik netikėtus kairiųjų laimėjimas Anglijoje sukėlė pasaulyje įvairių spėliojimų. Vieni mano, kad dabar Anglijoje įsigalės komunizmas, kiti spėlioja, kad Anglijos pakrypimas kairėn palengvins tik Sovietų Rusijai atsiekti savo tikslus Europoje, o pačioje Anglijoje neįvyks per daug didelių politiniame gyvenime atmainų. Mūsų nuomone, komunizmo Anglijoje nebus, nes britai per daug stipriai myli laisvę, kad leistų komunistų diktatūrai įsigalėti.

Be abejo, darbo partija darys žymių reformų Anglijos ekonominiame ir socialiniame gyvenime, bet toli gražu, tai bus toli nuo komunizmo. Dar prieš rinkimus darbiečiai yra paskelbę savo reformų programą. Toje programoje numatoma nacionalizacija arba paėmimas valstybės globon stambiosios industrijos, geležinkelio ir Bank of England. Gal būt darbiečių valdžia bandys praversti ir žemės reformą, išdalindama žemdirbiams didžiausius plotus dirvonuojančios žemės, kuriuos lordai ir kitokie didikai laikė medžioklės ir sporto tikslams.

Anglijos pramonės magnatai ir stambieji dvarponiai be abejo šauks, kad tai "komunizmas," bet tikrąją pabrėžė, tai bus tik protinga ekonominio ir socialinio gyvenimo reforma, kurios jau senai yra pasiilgusios Anglijos darbininkų ir valstiečių masės. Prieš keletą savaičių esame gavę privačiais keliais žinių iš Anglijos, kurios sako, kad ten šiuo tarpu yra labai sunkus gyvenimas. Anglijos didikai gal būt buvo sumanūs diplomatai ir geri karo vadai, bet jie permažai rūpinosi darbininkų ir valstiečių klasės reikalais, todėl šiuose rinkimuose tos masės ir atsiskuko prieš juos. Konservatorių pralaimėjimas yra pasekmė to skurdo, kurį kenčia dabar Anglijos darbo žmogus.

Konservatorių vadās Winston Churchill be abejo sumaniai vedė karo reikalus, bet per daug apėjo namų frontą, todėl taip smarkiai ir pralaimėjo. Dabartinę darbiečių valdžią Anglijoje galima drąsiai sugretinti su garbingos atminties prezidento Rooseveltto valdžia Amerikoje, kuri didelės ūkiškos suirutės (1932) metais perėmė į savo rankas šalies vadovybę. Kaip prezidentas Rooseveltas anais sunkiais Amerikai metais, taip ir naujasis Anglijos premjeras Clement Richard Atlee dabar stengsis praversti Anglijoje naudingų reformų.

Tos reformos tikrai nenuves Anglijos, kaip nenuvedė ir Amerikos, į komunizmą, bet priešingai, apsaugos tas šalis nuo komunizmo ir jų agentų veidmainingos propagandos.

Palankiai vertindami naujos Anglijos valdžios ūkišką ir socialinę programą, šia proga negalime neišreikšti baimės dėl jos politikos krypties. Darbiečių partijos viršūnė yra įtakingu asmeniu, kaip profesorius Harold Laski, Sir Stafford Cripps ir kiti, kurie siekia glaudesnių su Rusija santykių, saskaiton mažųjų Europos tautų laisvės. Jie pasiryžę paaukoti kiekvieną mažesnę Europos tautą, kad tik pasotinti rusiškos meškos apetitus. Harold Laski jau dabar skelbia, kad darbo partijos valdžia sugebės užmegsti glaudesnius su Rusija santykius. Visi žino, kad tie "glaudesni santykiai su Rusija" yra galimi tik patenkinus Stalino siekimus Europoje.

Kol kas dar nežinia, ar darbo partijos kairiasparniai sugebės daryti didesnę įtakę Anglijos užsienio politikai, kurios priešakyje atsistojo nuosaikieji partijos vadai, premjeras Clement R. Atlee ir užsienio ministeris Ernest Bevin. Iš visos širdies linkime Anglijos vyriausybei pasisekimo kaip vidaus, taip ir užsienio politikoje; pagerinti

ULTIMATUMAS JAPONIJAI

Amerikos, Anglijos ir Kinijos vyriausieji valstybių vadai pasiuntė iš Potsdamo Japonijai ultimatumą, reikalaujant tuoju besąlyginio pasidavimo ir paaiškinant ką reiškia tas besąlyginis pasidavimas. Ultimatumė aiškiai pasakyta, jeigu japonai nedelsdami padės ginklus, tai jiems bus palikta pilna laisvė tvarkyti savo šalį, išpažinti savo religiją ir tenkinti savo tautos kultūrinius reikalavimus. Ultimatumo aiškintojai sako, kad pagal ultimatumo autorių mintį, net dabartinis Japonijos imperatorius Hirohito galėsias pasilikti soste.

Tokių būdu japonams suteikta paskutinė proga, gana geromis sąlygomis, pasitraukti iš karo.

Žinoma, japonai turės atsakyti visų savo užkariavimų ir grobių, kokius tik yra įgiję nuo 1895 metų ir išduoti nubaudimui žymesnius karo kriminalistus.

Japonų generolų gobšumas ir baimė patekti į karo kriminalistų sąrašą kol kas sulaiko juos nuo pasidavimo, bet tikimasi, kad nusiųstasis ultimatumas suvaidins savo rolę ir karas su Japonija gali pasibaigti anksčiau, negu karo ekspertai apskaičiuoja.

Tvirtai reikiama viltis, kad iki galo šių metų, karas su Japonija pasibaigs. Amerika, Anglija ir Kinija koncentruoja prieš japonus didžiausią karo jėgą. Vien Amerika yra pasiryžusi pastatyti prieš japonus septynis milijonus kareivių, kita tiek kareivių gal būt sugebės pastatyti Didžioji Britanija ir Kinija. Taip, kad japonams nėra mažiausios vilties išlošti šį karą. Tą tur būt žino ir naujausia japonų karo vadai, bet kol kas dar delsia pasiduoti.

Visi didieji Japonijos karo laivai jau sunaikinti, jų aviacija taipgi gerokai aplamdyta, tik jų sausumos armija dar tvirta.

Japonų generolai, pasitikėdami savo kareivių fanatizmu, dar matyt tikisi suduoti priešams stiprų smūgį ir priversti juos bent sušvelninti ultimatumo sąlygas.

Šiaip ar taip svarstysime, atrodo, kad sąjungininkų armijoms dar teks kartą susiremti su japonais dideliame ir žiauriame mūšyje, pačioje japonų žemėje.

Dirbkiūne, melskimės ir aukokimės, kad dar ta viena, ir turbūt paskutinė, invazija mūsų kariams pasisektų, kad kuomažiausiai mūsų jaunų vyrų gyvasčių būtų paaukota.

Daug amerikiečių gyvybių būtų apsaugota, jeigu Sovietų Rusija stotų į karą prieš Japoniją. Bet kol kas neaišku, ką sovietų vadai darys. Jie matyt laukia, kad nepaaidė šūvio, galėtų laimėti Tolimųjų Rytų karą. Laikas būtų amerikiečiams pareikalauti iš rusų atidaryti antrąjį frontą, kaip rusai reikalavo iš mūsų 1942 ir 1943 metais.

Tarp Svastikos ir Raudonojo Kūjo

Vlasovas—Rusų Kvislingas; Trys Lietuvių Sukilimai

Per šių metų vasario mėnesį įvykusias derybas Jaltoje, tarp kitko, vakarų santarvininkų buvo pasižadėta repatriuoti visus užtiktus sovietų piliečius, imamai su ukrainiečiais. Tas liečia tiek vokiečių karo pramonėje dirbusius darbininkus, tiek karo belaisvius, tiek rusų dezertyrus.

LAIC pranešimų skaitytojams yra žinoma, kad per du paskutinius karo metus, vokiečių vadovybė su ypatingu atsidėjimu globojo vadinamas Vlasovo formacijas. Pats Vlasovas yra raudonosios armijos generolas, dar 1942 metais patekęs į vokiečių nelaisvę. Vokiečių kalbinamas, Vlasovas greitai laiku persimetė į Hitlerio pusę ir tapo vienu iš garsesnių Kvislingų. Į palyginti trumpą laiką, iš Vokietijoje esančių belaisvių ir rusų dezertyrų, Vlasovas sukūrė skaitlingą "rusų kariuomenę," kuri buvo vokiečių vadovybės naudojama daugelyje frontų. Vlasovo divizijos kovėsi Jugoslavijoje, Prancūzijoje ir t. t.

Vlasovo daliniai buvo naudojami dargi ir prieš amerikiečius su angliais. Su jais amerikiečiai susidūrė jau Normandijoje per eiltais metais išsilaidpinę. Ne viena "Vlasovo" kulka buvo palie-

tusi ir mūsų. Sakysime, Atlanto pakrastyje esantis prancūzų uostas Loriet iki pat karo galo buvo veik išimtinai Vlasovo dalinių ginamas. Keli tūkstančiai Wehrmachto rūbais uniformuotų rusų buvo laikomi šio krašto POW stovyklose (karo belaisvių stovyklose).

Sąryšyje su repatriacija, vienoj kitoj vietoj buvo net prieita prie ginkluotų riaušių. Kiek stambesnės riaušės nepersenai įvyko stovykloje Fort Dix, N. J., kur 150 rusų karių, protestuodami prieš priverstiną repatriaciją, užsibarikadavo ir pradėjo priešintis. Aukų būta tiek iš belaisvių, tiek iš mūsų MP pusės. Trys rusai pašikorė. Gerai žinodami vokiečių metodus okupuotuose kraštuose, mes prileidžiame, kad vienas kitas asmuo galėjo būt vokiečių sumobilizuotas ir, prieš juo norą, bet kuriame fronte panaudotas.

Tokių atsitikimų būta tiek Italijoje, tiek Prancūzijos fronte. Keliais atvejais girdėjome, kad čia lenkas, čia čekas, čia lietuvis žūrėk iš vokiečių ir pabėgo į aliantų pusę. Vienok niekur, per visą karą, nebuvo atsitikimo, kad amerikiečiams ar anglams tektų susidurti su ištisiniais lietuvių, lenkų, latvių, estų, čekų ir t. t. daliniais. Liūdną išimtį, šia prasme, sudarė vien Vlasovo rusai.

Šia proga bus pavartu paminėti, kad kai per eiltais metais pavasaryje vokiečiai

bandė naudoti lietuviškuosius batalionus kovai prieš vakarų sąjungininkus, krašte įvyko ginkluotas sukilimas. Šio sukilimo aplinkybės smulkmeniškai buvo aprašytos E. J. Harrisono knygelėje "Lithuania's Fight for Freedom" pusl. 41-44. Dabar aiškėja, kad visa eilė Lietuvos karininkų už tą sukilimą vokiečių buvo išsiųsti į bauriausias kalnimo vietas kaip antai Stutthof, Dachau, Buchenwald ir t. t. Ne vienas jų ten paliko savo kaulus.

Kuklus iš prigimties būdamas, lietuvis savigiros, apskritai, nemėgsta ir juos vengia. Nereklamavo lietuvis ir šio sukilimo. Vienok, žinant vokiškosios okupacijos sąlygas ir tarp svastikos priekalo ir raudonojo kūpo patekusio lietuviu desperatišką situaciją, tenka pripažinti, kad lietuvių tauta, energingo Vyriausio Lietuvai Išlaisvinti Komiteto vedama, tokioje kringoje valandoje parodė ne tik 100 procentų politinį subrendimą, bet ir nemažą dozą heroiško pasiryžimo.

Kiek mums žinoma, ir Varšavos sukilimo neskaitytant, per visą antrąjį pasaulinį karą nei viename vokiečių okupuotame krašte tolygaus atviro sukilimo nėra buvę.

Čia ir glūdi pagrindinis skirtumas tautų subrendimo. Vieni, lyg tie aviniai, pasyviai eina kur juos veda, kiti, nuovokos nenustoje, ir nuostolių nepaisydami, daro ką jų patriotiškioji sąžinė ir laisvojo žmogaus pareiga diktuoja. Taip lietuviai pasielgė per šį karą net trimi atvejais—

1941 metais sukilę prieš rusų primetą jungą, 1943 metais atsakę pildyti vokiečių mobilizacijos įsakymus ir 1944 metais su ginklu rankoje pasipriešinę vokiečių įsakymams eiti prieš savo draugus.

Išvadoje priminsime, kad lietuvių tautos padori laikysena per šį karą didžiųjų demokratijų buvo pastebėta ir tinkamai įvertinta. Lietuviai yra laikomi savo tautinėmis pusiausvyrą išlaikę. Visai natūraliai, lietuviai nėra verčiami pasisakyti rusais ir prievarta grįžti vergijon.

STUDIJOS APIE LIETUVĄ

NEW YORK (LAIC).—Dar prieš šį karą į Prancūziją išvykęs kun. V. Reičiūnas ir tenai mokslus ėjęs Lilio bei Paryžiaus universitetuose, yra parašęs dvi knygas: "Teisinė Baudžiaivos Kilmė ir jos Ūkiški Santykiai Baltijos Kraštuose," ir antrą—"Teisinė Bažnyčios Padėtis Lietuvoje."

LIETUVIŲ LAISVĖS PASTANGŲ ATGARSIAI PIETŲ AMERIKOJE

NEW YORK (LAIC).—Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija į San Francisco konferenciją ir jos memorandumas siekiant Lietuvos laisvės, rado atgarsio ir Pietų Amerikos spaudoje—ir tenai gautas United Press pranešimas apie ALT delegacijos darbus.

TIESOS IEŠKANTIEMS
"Kursiėtko, randa." (Šv. Mat. vii, 8)

"Laikykis Įsakymų"
(Grūodis)

SERGĖK BRANGIA DIEVO DOVANA
(Tęsinys)

Kaip žmogui nevalia atimti savo gyvybės, taip lygiai neleidžiama be reikalo ir save žaloti. Ir savo kūno narių žmogus nėra savininkas, o tik valdytojas. Žmogus gali atimti sau kokį nors kūno narį tik tuo atveju, jeigu to reikalauja viso kūno gerovė.

Pareiga saugoti savo gyvybę reikalauja iš žmogaus, kad jis vengtų tokių dalykų, kurie kenkia sveikatai ir kurie sykiu yra ne tik nereikalingi, bet net nuodėmingi. Prie tokių dalykų reikia priskaityti nesusivaldymą valgyje, o ypač vartojant alkoholinius gėrimus, be reikalo vartojimą įvairių užmigdančių vaistų, pav., morfinos, chloroformo, nikotinos, o ypač neskaistų, palaidą gyvenimą. Mokslas ir kasdieninis patyrimas labai aiškiai rodo, kad apsilvėgimas, o ypač girtavimas žalingai veikia ne tik kieniusi ir dorai, bet taip pat ir sveikatai. Nesaikingas vartojimas alkoholinių gėrimų atšipina žmogaus protą ir palaužia jo valią—žmogus tampa stiklelio vergu. Girtavimas suardo žmogaus dirksnius, virškinimo ir kitus labai svarbius organus. Jie esti priežastimi įvairių, kartais labai pavojingų ligų. Girtavimas su trumpina gyvenimą ir trumpu laiku iš žaliuko vyro padaro visiškai sužalotą žmogų, palieglį, tinkantį nebent prieglaudai arba bepročių namams. Dešimtą dalį visų bepročių duoda girtavimas, o ką bekalbėti apie visas ligas paeinančias iš girtavimo!

Nemažiau kenksmingas sveikatai dalykas yra dorinis palaidumas arba paleistuvingas gyvenimas. Jis taip pat užmuša visus gabumus, suardo nervus, iščiulpia sveikatą ir, be to, apkrečia ne tik patį paleistuvaujantį, bet ir jojo šeimyną pikčiausiomis ištvirkimo ligomis. Todėl visi neskaistūs dalykai, nors yra draudžiami ir kitų Dievo įsakymų, yra taip pat draudžiami penktuoju Dievo įsakymu.

NAUJAS ĮSAKYMAS

Meilė—didelė Dievo dovana. Meilė be galo galinga pajėga. Ji kuria šeimynos židinius. Ji sujungia įvairių pažiūrų, įvairaus amžiaus, luomo, skirtingos lyties žmones į vieną tautą, į vieną valstybę. Ji sušvelnina gyvenimo šurkštumus, ji padeda nugalėti didžiausias sunkenybes, ji uždega širdis didvyriškiems darbams. Koks būtų gražus žmonijos gyvenimas, jeigu visur viešpatautų tobula meilė. Kita vertus, koks būtų tas pats gyvenimas nepakenčiamai šaltas ir žiaurus, jeigu meilė vieną gražią dieną išnyktų iš žmonių širdžių ir sielų?

Sios artimo meilės ir reikalauja penktasis Dievo įsakymas.

Nors meilės vaisiai yra dideli ir visiems suprantami, tačiau ją vykdyti nėra visi lengvas dalykas. Sugadintai žmogaus prigimčiai niekas, tur būt, taip neatrodo sunku, kaip užmiršti save ir tobulai pamilti artimą, ypatingai jeigu šis artimas nėra savo šeimos ar savo tautos žmogus. Todėl artimo meilės įsakymas prieš Kristaus atėjimą retai kur buvo vykdomas. Nebuvo jis pilnai suprastas ir įvykdytas net ir rinktoje tautoje. Atėjęs į šį pasaulį Kristus vėl išskėlė artimo meilės įsakymą į jam prideramą vietą ir pareikalavo jį tobulai pildyti. Artimo meilės įsakymas pasidarė pagrindinis krikščionybės reikalavimas. Po Dievo meilės įsakymo jis užima pirmą vietą. Niekas negalės patikti Dievui, jeigu neturės artimo meilės savo širdyje. "Eikite šalin nuo manęs, prakeiktieji, į amžiną ugnį, kuri yra prirengta velniui ir jo angelams. Nes aš buvau išalkęs, ir jūs manęs nepavalgydinote; buvau ištroškęs, ir jūs manęs nepagirdėte; buvau svečias, ir jūs manęs nepriėmėte; nuogas ir neapdengęs, ir jūs manęs nepadarėte." (Mat. 25, 41-45.)

Artimo meilės įsakymo tobulybą vykdydamas, pasak tikrąjį, turi pasidaryti kiekvieno krikščionies skiriamasis ženklas, ypatinga apaštalavimo priemonė. "Iš to pažins, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite viens kitą" (Jo. 13,35). Gyvu žodžiu ir savo pavyzdžiu Kristus išmokė visus, kaip reikia mylėti artimą.

Visų pirma, artimo meilė turi būti nuosirdi. Savo širdyje artimą reikia aukštai vertinti ir jam gero trokšti. Kitaip, artimo meilė nebus meilė, bet apgavimas, farizejiškumas. Antra, mes turime mylėti artimą ne dėl jo kūno gražumo, ne dėl aukšto išsilavinimo, ne dėl laukiamo iš jo pelno ar panašių dalykų, bet dėl to, kad jis yra Kristaus krauju atpirktas, kad yra dangiškojo Tėvo sūnus ar dukterė, kad jo siela yra visos Švenčiausios Trejybės buveinė, kad jis pašauktas amžinam gyvenimui su Dievu Teisybė, ne kiekvienas žmogus yra Dievo suklumpa, nusideda, pasidaro Dievo priešas. Tačiau, kol jis gyvena šiame gyvenime, iš gali viską pataisyti ir iš naujo atgauti pirmąjį savo kilnumą ir gražumą Dievo akyse. Tajai mūsų artimo meilė turi būti antgamtinė.

Penkt., 1
LIETU
Tremt
ir
Kto Verta
mas
Liet
Voki
Naci
Pasi
Tren
Liet
vitar
(Cla
kur jie j
viliu—RE
LIETUV.
Pulkinin
Tremtini
Sukil
1941 r
jau po t
masinis
generali
mas pri
prispaud
kilimo d
svarbiau
tai Kaur
paskelbt
tuvos ve
ir buvo
vyriausy
kratinių
radarbia
Laikin
jau pana
dinamos
vyriausy
estabde j
sovietini
konstitu
laimėi,
bei nebu
kyti Lie
tuvą užj
vidavo l
atstieigė
kuri bu
per sovi
tesė pri
naciona
sau pa
grobimą
tai suda
ne vyr
eksploat
Vokietii
lietuvių
noriska
bendrac
M
I
RE
6600
c
N
LA
62

LIETUVOS TREMTINIAI RAŠO APIE SAVO VARGUS

Tremtinių Raštas Apie Padėtį Lietuvoje ir Apie Savo Vargus Vokietijoje

Ko Verta Bolševikiškoji Žemės Reforma; Lietuvos Rusinimas; Buvo Numatyta į Sibirą Išvežti 700,000 Lietuvių; Lietuva ir Sovietų Ateities Planai; Lietuvos Žmonės Vokietijos Koncentracijos Stovyklose ir Kalėjimuose; Nacių Instrukcijos Lagerių Viršininkams; Pasyvus Pasipriešinimas ir Slaptas Veikimas; Ko Lietuviai Tremtiniai Prašo iš Sąjungininkų ir Ko Nori iš USA Lietuvių; Karinė Vyriausybė Patvirtino Lietuvių Savitarpę Pagalba ir Šelpia Pabėgėlius Maistu

(Cia paduodame vertimą lietuvių tremtinių ir pabėgėlių rašto, kurį jie įteikė sąjungininkų karinei vadovybei. Antraštelės pridėtos vėliau.—RED.)

LIETUVIŲ SAVITARPINĖ PAGALBA Nr. 6/45

Gegužės 5, 1945. (Adresas)

Pulkininkui Tremtiniams Tvarkyti Štabo Komendantui

MEMORANDUMAS

(Tęsinys)

Sukilimas ir Lietuvos Atsteigimas

1941 metų birželįje, tuo metu po to kai imta vykdyti masinis trėmimas, prasidėjo generalinis lietuvių sukilimas prieš bolševikiškuosius prispaudėjus. Staiga suskilimo dėka buvo išlaisvinti svarbiausieji Lietuvos miestai Kaunas ir Vilnius. Buvo paskelbtas suvereninės Lietuvos valstybės atsteigimas ir buvo sudaryta laikinoji vyriausybė, visoms demokratiniams partijoms bendradarbiaujant.

Laikinoji vyriausybė tuo metu panaikino visus taip vadinamos Sovietų Lietuvos vyriausybės dekretus, su stabdė priverstiną Lietuvos sovietinimą ir atstatė teisėtą konstitucinę santvarką. Nelaimė, laikinajai vyriausybei nebuvo lemta ilgai tvarkyti Lietuvos reikalus. Lietuva užplūdusieji naciai likvidavo laikinąją vyriausybę, atsteigė sovietiška tvarka, kuri buvo į Lietuvą įvesta per sovietų okupaciją, ir vėl išesė privatinės nuosavybės nacionalizaciją, tuo būdu sau palengvindami krašto grobimą. Naujieji okupantai sudarė savo pačių civilinę vyriausybę ir pradėjo eksploatuoti Lietuvą kaip Vokietijos, taip ir savo pačių naudai. Ši naujoji vokiečių "Zivilverwaltung" stengėsi lietuvių tautą laimėti savanoriškam ir besąlyginiam bendradarbiavimui su naci-

onalsocialistine Vokietija "kuriant naująją Europą." Pasipriešinimas Naciams

Lietuvių tauta protestavo prieš veikimo sulaukymą ir panaikinimą aukščiausių kraštą valdančių organų, prieš eksploatavimą ir grobimą žemių, ir energingai atsikakė įsijungti į nacional-socialistų politinius siekius, kurie visiškai nesiderino su pačiais pagrindiniais lietuvių tautos interesais. Į visus vokiečių okupacinės vyriausybės reikalavimus lietuvių tauta atsakė pasyviu pasipriešinimu ir išvystė platų slaptą veikimą prieš vokiečių okupaciją ir prieš nacional-socialistų imperIALIZMĄ. Šio pasyvaus pasipriešinimo padariniai buvo visiškai nepasisekimas suorganizuoti lietuviškuosius SS legionus; atsikakymas duoti jaunimą darbams, sulaukymas lietuvių darbininkų nuo vykimo į Vokietiją bei sabotazas transporto darbininkų. Į tą lietuvių užsispyrimą naciai atsakė įvairiomis represijomis: jie uždarė Lietuvos Mokslo Akademiją, Vilniaus ir Kauno universitetus, Žemės ūkio Akademiją Dotnuvoje, Komercijos Institutą Šiauliuose, Muzikos Konservatorijas ir Meno Mokyklas Vilniuje ir Kaune ir įvairias kitas mokslo ir kultūros įstaigas.

Gestapo Medžiojo Lietuvos Vyrus Gestapo represinės priemonės ypač sunkiai palietė veikliausią lietuvių tautos dalį—jaunimą. Jauni Lietuvos vyrai buvo visur Gestapo agentų medžiojami, gausiai gabenami į kalėjimus ir koncentracijos stovyklas ir vežami priverstiniai darbam į Vokietiją. Tūkstančiai Lietuvos jaunimo turėjo per ištus metus slaps-

tytis miškuose. Taipgi žiauriai nukentėjo žymus skaičius lietuvių ūkininkų, kurie sąmoningai susilaikė nuo tiekimo vokiečių armijai jiems nustatytų kiekių maisto ir pašaro. Išties kaimai buvo sulgynti su žeme, o jų gyventojai, neišskiriant nei senelių, nei moterų, nei vaikų, žvėriškai buvo išžudyti. Didelis skaičius inteligentų—profesorių, karininkų, rašytojų, kunigų, valdininkų—buvo areštuoti ir išvežti į Vokietijos koncentracinius lagerius ir kalėjimus, kuriuose didelė jų dalis laikoma net iki šiol (šių metų gegužės pradžioje—Red.). Visi lietuviai inteligentai buvo įtarti, kad jie esą anglosaksiškų palinkimų ir nusistatymo. Dalis jų buvo apkaltinta šnipinėjimu anglosaksams ir prieš juos teismuose buvo užvestos bylos. Šitose aplinkybėse išvežta lietuvių į Vokietiją padėtis nerodė pagerėjimo, nes netgi Reiche jie vokiečių pareigūnų nebuvo palenkinti pasisakyti už besąlyginį bendradarbiavimą su nacijs, (Pabaiga seka)

"Raudonoji Armija Ant Visos Žemės"

NEW YORK (LAIC).—Sovietai Lietuvoje dalį ūkininkų buvo suvarę į vadinaimą "visuotinį ūkininkų kongresą." To "kongreso" Stalinui pasiūstame laiške vienoje vietoje sakoma, kad raudonoji armija išpildys įsakymą "iškelti pergales vėliavą ant visos žemės."

Žinant, kad viešų suvažiavimų rezolucijos sovietuose yra įkvepiamos komunistų partijos žmonių, ir žinant, kad sovietų kontroliuojamoje spaudoje tepraleidžiamos tik tos informacijos, kurios sutinka su bolševikų linija, ši žinėlė įgyja ypatingesnės prasmės ir atskleidžia komunistų siekimus.

ŪKINIAI ARGENTINOS LIETUVIŲ UŽSIMOJIMAI

NEW YORK (LAIC).—Argentinos lietuviai verslininkai savo ketvirtame mėniniame susirinkime svarstė klausimą sukurti Argentinos Lietuvos Prekybos Rūminu ir urminės prekybos kooperatyvą.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Rugpiūčio mėnesio Jėzaus Širdies laikraštis "Žvaigždė" pradėjo spausdinti labai įdomius Panelės Švenčiausios apsiareiškimus Portugalijoje. Tie apsiareiškimai ir nepaprasti, tūkstantinių mišnių matyti ženklai danguje yra tokie gražūs, o Marijos darbams į Vokietiją. Tūkstančiai Lietuvos jaunimo turėjo per ištus metus slaps-

Užsakymus su vienu doleriu metams siųskite šiuo adresu: "ŽVAIGŽDĖ" 488 E. 7th Street So. Boston 27, Mass.

Kaip Naciai Kankino Politinius Kalinius HENRY C. LYTTON ATIDENGIA "PASLAPTĮ" TŪKŠTANČIŲ POLITINIŲ IR KARO BELAISVIŲ

Amerikos Pulkininko Kelionė

Žinantiems vokiečių kultūros lygi, sunku tikėti, kad šio karo metu toje tautoje būtų atsiradę žmonių, kurių elgesys su politiniais ir karo belaisviais, kurių sadizmas su darbu atvartais iš kitų kraštų žmonėmis praktiškai praitaisiais amžiais išgalvotus kankinimus vergams.

Po nacių besąlyginio pasidavimo aliantams, Amerikos kariuomenės pulkininkui F. M. Milleriui teko daryti 700 mylių kelio apvažiuojant nacių koncentracijos stovyklas, kuriose buvo laikomi politiniai ir karo belaisviai. Didžiausio, nei širdi domo įspūdžio jam padarė Buchenvaldo stovykla netoli Weimar miesto, kuri buvo principalė stovykla politinių ir pasipriešusių nacių režimui iš 27 valstybių, karo pradžioje Hitlerio pagrobtų savo kontrolėn. Didžiausias kalinių skaičius buvęs šių metų sausio mėnesį, apie 60,000, iš kurių tą patį mėnesį mirė 13,000 ir paskui po penkis-šešis tūkstančius kas mėnuo.

Atvaizdai Liūdiya Baisenybes

Prie pulk. Millerio kelionės po nacių politinių ir karo belaisvių koncentracijos stovyklas pridėta ir eilė U. S. signalinio korpuso nuotraukų. Karo cenzūra davė leidimą tas nuotraukas viešai parodyti. Militariniai stovyklų vadai, sargatai, egzekucijų vykdytojai, sakoma, daugumoje vieni kitus žudė ir patys žudėsi, kai pajuto, kad karas pralaimėtas ir kad jie atsidurs teisingumo rankose.

Guchenwald stovykla buvo arti vienos karo dirbtuvės, kurioje politiniai kaliniai buvo pristatyti prie darbų ir dirbo tol, kol buvo išsemtos visos jų fizinės jėgos. Si dirbtuvė buvo Amerikos lakūnų bombarduojama taip, kad iš jos beliko tikta krūvos griuvėsių ir milžiniškos duobės. Artėjant Amerikos bomberiams, stovyklos sargai išbėgiojo į artimas girias, bet SS trupeirams buvo įsakyta šauti kiekvieną belaisvį, kuris bandys palikti dirbtuvę. Tokiu būdu labai daug kalinių buvo palaidoti dirbtuvės griuvėsiuose.

Maistas ir Patikrinimas

Kalinių maistas buvęs toks: pusryčiams riekė juodos duonos. Po 16 valandų darbo duodavo šilto vandens miltais paplakto. Po tokių pietų prasidėdavo tikrinimas (roll call), kuris kai kada nusitęsėdavo tris ir daugiau valandų. Per tą laiką kaliniai turėdavo stovėti eilėje. Nei vieno nepaleisdavo iki suskaitydavo, ar netruksta bent vieno kalinio. Nepaleisdavo net savo reikalui. Kiekvienas reikalą atlikinėdavo čia pat vietoje stovėdamas.

Gyvulių Vietoje

Nacių gydytojai kalinių barakuose buvo įsteigę bandymo stotį. Susirgusius įvairiomis karštiligėmis čiepydavo vaistais ir tėmydavo kaip jie veikia. Kurie kaliniai išlikdavo gyvi, jų kraują imdavo serumui.

I barakus suvarydavo po 1,500 iki 2,000 kalinių. Sergantieji turėjo vienoj vietoj gulėti, valgyti ir čia pat reikalus atlikti. Kaliniui mirus, gyvieji, kol pakėsdavo, jį laikydavo vietoje, kad gautas jo valgio porcijas galėtų tarp savęs pasidalinti. Nusilpę nuo bado, negalėdami pavaikščioti, belaisviai šliaužiodavo žeme, kaip kokios baidyklės.

Kartuvės ir Krematorija Barakų sklepe buvo kankinimų vieta. Paprasčiausia kankinimų priemonė buvo—kalinio pakabinimas ant sienos ir plakimas. Nelaimingo rankas suriūdavo užpakalyje ir už jų pakabinėdavo ant sienos. Paskui egzekuciniai plakdavo. Skaičius bizūnų būdavo 25. Jei plakti kalinys apalpdavo, tuomet egzekuciniai paliaudavo plakę. Kaliniui atsipeikėjus, vėl pradėdavo plakti.

Užplaktų iki mirties, ar kitaip nužudytų, kalinių lavonus užmesdavo ant eleveiterio, kuris nunešdavo tiesiog į krematorijos pečių.

Krematorijos kieme buvo įrengtos ir kartuvės. Prie jų stovėdavo puodai (urnos). Atvestieji pakarti turėdavo teisę pasirinkti puodą, kad jų pelenus egzekuciniai galėtų žmonai, vaikams pasiųsti.

I krematorijos pečių egzekuciniai kišdavo po tris lavonus—dažniausiai dviejų vyrų ir vienos moters. Jei kūnai pasitaikydavo stambūs ir ištisų negalėdavo į pečių įgrūsti, atkirsdavo rankas ir kojas. Krematorijoj kasdien sudegindavo po 500-600 lavonų. Vienam kiemo kampe buvo supiltas kalnas sudegintų lavonų pelenų.

Nužudytų kalinių kai kurie organai buvo nacių gydytojų nupiaunami tyrimo tikslams. Pulkininkas Miller matęs net išties žmogaus odą, nuluptą nuo kūno. Iš tos odos buvo daromi lempoms viršai (shades) ir moterims rankinukai.

Vienas lenkų kalinių vadkas buvo bandęs pabėgti. Sugavę naciai jį nužudė, nukirto galvą ir kaukolę užmėvė ant ilgos kartės, kaip kad daro žmogėdžiai pietinių vandenų salose.

Moterys—Nacių Gyvuliškumui Moterys stovykloje buvo nelaimingesnės tuo, kad, be priverstinio darbo, jos turėjo patenkinti ir nacių sargybinių bei egzekucininkų gyvuliškumą. Kiekviena jų turėdavo "raportuoti" tam tikrą laiką ir tam tikroje vietoje. Gimusius kūdikius naciai tuojau atskirdavo ir, motinų akivaizdoje, gyvus mesdavo į pečių.

Stovykloje ir Weimar mieste buvo virš 2,200 nacių SS truperių.

Pieno Pardavėja Otakringe A. Rachmanova

(Tęsinys) Gruodžio 30 d.

Šiandien p. Vėberienė atėjo parsinešti pieno su užvertomis akimis. Jos sūnus susirgo skarlatina ir turi gulti į ligoninę, ir tai rytoj. Aš baisiausiai persigandau ir, kur tik mečiau akį, visur mačiau milijonus skarlatinos bacilų. Vos ji spėjo išeiti, ilgai ploviau su muilu stala, durų rankena, kurią buvo paėmusi, rankas, net pingus, kuriuos sumokėjo už pieną. Sūnaus daugiau niekad neleisiu į gatvę. Tačiau vakare p. Vėberienė vėl ateis pieno! Ir kaip reiktų jai pasakyti, kad eitų kitur pirkti, nes aš bijau užsikrėsti. Kas man ypač nuostabu, tai, kad kitos moterys, net vaikai, ramiausiai su ja šnekasi, sveikinasi, atsisveikina, paduoda ranką. O aš tuo tarpu visa drebu, kad tik neužsikrėstų mūsų vaikutis. Kas būtų tada, jei jis susirgtų ir turėtų taip pat gulti į ligoninę? Ką mes tada darytume? Baisu ir pagaltoti!

(Pirmo tomo pabaiga) (Si apysaka spausdinti laikinai pertraukiama, kol gausime tos apysakos antrąjį tomą.—Red.)

Aukos Amerikos Lietuvių Tarybai

Nuo 1945 metų birželio 7 dienos iki birželio 30 Amerikos Lietuvių Tarybai prisiuntė šias aukas:

- Lithuanian National Cemetery, Justice, Ill. \$ 10.00
Anton Miliuskis, Chicago, Ill. 5.00
Mrs. Anton Ramanauskienė, New Haven, Conn., surinktos aukos, persiuntė M. Vokietaitis 10.00
Norwood geros valios lietuvių būrelis, persiuntė Mr. Joseph Versackis, Norwood, Mass. 20.00
Toronto lietuviai, surinko ir persiuntė Mrs. Ona Indrelienė, Toronto, Canada 25.00
J. Sheputis, Chicago Ill. 10.00
William Bluvas, Fort Pain, N. Y. 2.00
Athol, Mass., lietuvių sudėtos aukos, kurias persiuntė kun. P. Juraitis 65.00
Už parduotas knygas 6.10
Norwoodo Katalikų Federacijos skyrius, Lietuvos Steigiamojo Seimo minėjimo metu surinktos aukos, persiuntė kun. S. Knežis 64.65
ALT Binghamtono skyrius, Steigiamojo Seimo paminėjimo metu surinktos aukos, persiuntė sekretorius P. B. Balčikonis 66.12
S. Zavadskis, So. Boston, Mass. 10.00
Lietuvai Remti Draugija, Mass. valstijoje 300.00
Mrs. Anna Jendszczak, Wilkes-Barre, Pa. 18.75

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA.

Rusų Propaganda Okupuotoj Lietuvoj

NEW YORK (LAIC).—Iš sovietų šaltinių paeinančiomis žiniomis, Vilniaus ir Kauno miestuose šių metų pradžioje buvo priskaitoma daugiau kaip 470 "kultūrinio masinio darbo komisijų" turinčių 1,575 komisijų narių aktyvą. Pirmoje eilėje tos "kultūrinės komisijos" emė organizuoti raudonuosius kampelius, kurie buvo atidaryti 232 įmonėse ir įstaigose. Juose buvo paimti organizuoti raudonuosius kampelius, kurie buvo atidaryti 232 įmonėse ir įstaigose. Juose buvo paimti organizuoti raudonuosius kampelius, kurie buvo atidaryti 232 įmonėse ir įstaigose.

Išlaisvintieji Kojas Bučiavo Išvakarėse balandžio 11 d., kuomet Amerikos jėgos sutriuškino nacių galybę, stovykloje buvo 20,000 kalinių belaisvių. Egzekuciniai surinko 4,000 silpnusiųjų ir nuvėrė į mišką netoli Gatha visus sušaudė. Stipresnius paliko sušaudymui, kuomet amerikiečiai bus netoli. Bet amerikiečiai taip greitai žygiavo, kad egzekuciniai nespėjo savo sumanymo įvykdyti. Kilus tarpe kareivių ir sargybinių pavuliškumą. Kiekviena jų turėdavo "raportuoti" tam tikrą laiką ir tam tikroje vietoje. Gimusius kūdikius naciai tuojau atskirdavo ir, motinų akivaizdoje, gyvus mesdavo į pečių.

Stovykloje ir Weimar mieste buvo virš 2,200 nacių SS truperių.

RUSIJOS PATRIARCHO LAIKRAŠTIS MASKVOJE

NEW YORK (LAIC).—Maskvoje rusų kalba pradėtas leisti "Maskvos Patriarcho Laikraštis." Kadangi Rusijoje nėra privačių spaustuvių, tai ir šis leidinys spausdinamas sovietų valstybinėje leidykloje. Žinodami žmonių natūralius palinkimus į religiją, komunistai dabar grįžta prie senosios carų politikos—religiją panaudoti politiniams savo tikslams.

MULIOLIS INSURANCE AND REAL ESTATE 6606 Superior Avenue CLEVELAND, OHIO

NIKODEMAS A WILKELIS LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS 6202-04 Superior Avenue CLEVELAND, OHIO HEnderson 9292

English Section

EITHER POLAND IS TRULY FREE OR WE SHALL HAVE LOST PEACE, WESTMINSTER ARCHBISHOP WARNS

Declares Western Allies Have Not Yet Fulfilled All Their Obligations—Poland Now Under Closer Control of Soviet Authorities

LONDON.—Poland is not free, as the term is understood in the United States, Great Britain or France, the Most Rev. Bernard Griffin, Archbishop of Westminster, declared in an address at Birmingham, in which he warned that "we shall have lost the peace" if Poland is turned into what Winston Churchill described as "a mere projection of the Soviet State."

The question of Poland is tied up with the larger question of the fate of all Europe, the Archbishop said, declaring that the previous actions of the American and British governments cannot be considered to fulfill their solemn obligations.

"Uneasy compromise would sow the seeds of further discord in Europe and the world," the Prelate emphasized. "The cause of peace will be strengthened if we state in unmistakable terms the Christian version of social and political justice."

The Archbishop opened his address by quoting from his statement on Anglo-Polish relations last March in which he said: "The honor of the political leaders in Great Britain and the honor of the whole British people depend upon (1) setting up of a genuinely representative Polish government and (2) holding of genuinely free elections in Poland. I beg my Polish friends not to presume, despite the sad experience of the past, that Great Britain will refuse to carry out what Mr. Eden describes as its right and duty."

"I now judge it necessary to say," he continued, "that so far what has been done by the British and American governments cannot be considered to fulfill those solemn undertakings. This has been formally recognized by Mr. Joseph C. Grew, Under Secretary of State in Washington, in answer to Senator Arthur H. Vandenberg, who has been voicing in the United States the same acute uneasiness that so many of us feel in Great Britain."

"Mr. Grew has explicitly recognized that the United States has a continuing obligation towards the Poles, to see that they have a genuinely representative government which they have not yet and genuinely free elections. He says it has not been decided whether they shall be supervised by the Allies."

"The obligation of our own country is more direct, obvious and inescapable than that of the United States, for we gave a guarantee and made a treaty of alliance in 1939, and through a period of nearly two years, when Germany and Russia were in alliance and the Poles were fighting at our side here, we did not falter even though we could not see clearly how we should be able to restore an independent Poland against Germany and Russia."

Rescue of WAC From Jungle Shangri-La Called 'Answer to Prayer'

OWEGO, N. Y.—The dramatic rescue of WAC Cpl. Margaret Hastings and two companions after having been stranded for 47 days in New Guinea's unexplored Shangri-La valley following a plane crash, was "a miraculous answer to prayer," the Rev. Cornelius J. Waldo, O.S.B., Army chaplain, said in a sermon at a Mass of Thanksgiving offered in a Far East Air Service Command chapel, which he attended.

And upon her arrival home, Corporal Hastings learned that the prayers for her safety offered by the men at the air base were joined by the prayers of members of St. Patrick's Church, of which she is a parishioner. Corporal Hastings was stranded in the valley with Lieut. John S. McCollom, of Trenton, Mo., and Sgt. Kenneth Decker, of Kelso, Wash., after their transport plane had crashed into a mountain peak, killing 20 others aboard the ship.

In his sermon at the Mass in the Far East chapel, Father Waldo, who formerly was stationed at St. Meinrad's Abbey, St. Meinrad, Ind., recalled that the personnel at the air base had made a novena to Our Lady of the Miraculous Medal and offered other prayers for the safe return of the survivors.

"Margaret Hastings and her two companions, survivors of the sad Shangri-La plane tragedy," Father Waldo said, "have returned to us from one of the most isolated spots on the face of the earth. For six weeks we stormed Heaven with prayer day after day in this little native chapel in the shadow of a huge jungle-clad mountain. Now we see the answer to our prayer with Margaret alive and well, kneeling at the foot of the altar with us in humble thanksgiving for her rescue."

NO COMMUNICATION WITH 250,000,000 PEOPLE IN EASTERN EUROPE

ERIE.—An appeal to Congress and the people of the United States to insist upon their rights not to be excluded from exercising democratic influence on the 250,000,000 people in Eastern Europe now under Russian control, was made by the Most Rev. John Mark Gannon, Bishop of Erie, in an address at the golden jubilee banquet of Sacred Heart Commandery, Knights of St. John.

"The time to stand firm is now!" Bishop Gannon declared. "And our demand is that we be allowed to enter the closed territory of Eastern Europe and do business in the same manner that they (the Russians) are allowed to enter ours and are entering ours. We must trust one another. Moreover, all of us must trust the Pope and allow him, the head of the Kingdom of God on earth, to deal directly with the millions of souls throughout the eastern districts of Europe."

Bishop Gannon advocated resistance on the part of this nation's leaders in international relations to any proposal which detracts from the Constitution and from the rights guaranteed by this country from its foundation.

The Potsdam Conference, he said, closely affects our destiny as a nation since this country's leaders, meeting with the leaders of other nations, are called on to make decisions in problems affecting finance, trade, and the United States Army and Navy.

"Whatever is done," the Bishop said, "we shall have little to say, not even our Congress, in its framings, for the decisions will be brought back to us after they are agreed upon. But this much is certain. If they are disappointing, America does not have to accept them. If they contradict the Constitution of the United States or the Declaration of Independence, we and our Congress will have no part with them."

Regarding the 250,000,000 persons in Eastern Europe under Russian control, Bishop Gannon said "a soldier line" has been erected around the territory, and those inside cannot communicate with the outside world and "we cannot send in a letter or a telegram." He said that among the 250,000,000 were 150,000,000 Catholics, Bishops, priests and laymen, with whom the Pope cannot communicate.

The Story of the Family Rosary

VII
The most important part of the Family Rosary is its soul—the meditations on the Joyful, Sorrowful, and Glorious events in the lives of Our Lord and Our Lady. This is the part of the Rosary which, according to tradition, Our Lady took such pains to explain to St. Dominic. It is easy to see why she did this. She wanted, and wants, the prayer of the Rosary to be more than a recitation of memorized sentences. She wants it to be a way for the ordinary person of a busy workday world to think over the things she and her Son have done for them. She knows that no person with a human heart can ever be ungrateful, forgetful, or cruel once he has understood what pain sin has caused the hearts of the sweetest Mother and Son. She knows that there is no surer way for a person to grow up to be worthy to be called a son of God than to review with her, his Mother, some part of the life of the Son of God each day until one finally learns to imitate Him so closely that she will say to Jesus: "Son—behold Thy brother."

(To be continued)

Pontiff Addresses Film Officials

VATICAN CITY.—The importance of motion pictures in the field of moral education was emphasized by His Holiness Pope Pius XII in an audience here with American motion picture executives. The Holy Father observed: "One wonders, at times, if the leaders of the motion picture industries fully appreciate the vast power in their field in affecting the social life, whether in the family or in larger civic groups."

"We see, gentlemen," the Holy Father said, "that you are members of the Motion Picture Executive Committee of Hollywood; and in receiving you most cordially, we cannot repress the thought that comes at once to mind—the thought of the special responsibility which that office places upon you in your country and, in fact, in the world."

"The eyes and ears are like broad avenues that lead directly to the molding of man; and they are opened wide most often without challenge by spectators of your films."

"What is it that enters from the screen into the inner recesses of the mind where youth's fund of knowledge is growing, and norms and motives of conduct which will mold the definite character are being shaped and sharpened? Is it something that will make for the better citizen—industrious, law-abiding, God-fearing—who finds his joy and recreation in wholesome pleasure and fun?"

"St. Paul was quoting Menander, the ancient Greek poet, when he wrote to the faithful of his Church in Corinth that 'bad conversation corrupts good manners.' (First Corinthians, 15:33.)"

"What was true then is no less true today—because human nature changes little with the centuries. If it is true that bad conversation corrupts morals, how much more effectively are they corrupted by bad conversation when accompanied by conduct, vividly depicted, which flouts the laws of God and civilized decency?"

"It is for public opinion to sustain wholeheartedly and effectively every legitimate effort made by men of integrity and honor to purify films and keep them clean, to improve them and increase their usefulness."

OK Charter, Improve It, Catholic Idea

WASHINGTON.—America should ratify the United Nations Charter, work for it, and improve it, the Catholic Association for International Peace counseled recently. In a report written by Thomas H. Mahony of Boston for the Post-War World Committee the association said:

"The earth can no longer live in anarchy. It is now a small neighborhood . . . in which neighbors feud with 10-ton bombs or worse." The failure of the League of Nations, the report said, proves that without the United States, world organization is ineffective. It adds:

"On several counts the Charter is unsatisfactory, but so too was our own constitution when written. Many amendments, a war between the states, and changes in interpretation have marked its history."

"So, too, (with) the Charter—the Constitution of the United Nations. The world must organize, however imperfectly at the beginning, for peace and justice."

The San Francisco Charter, the report said, has "great strength in itself." It adds: "There is no peaceful alternative. However, it is not an automatic instrument . . . The people . . . must breathe life into the words."

CATHOLIC INFORMATION

Be Careful of That Poison—In Books

It's fascinating, sometimes to stand outside a shop window and watch the flies buzzing around one of those saucers full of poison, set out with the idea of killing them. You see a fly hover over the dish, light on the rim, and then walk slowly to the edge of the liquid—"Yum, yum,"—you can almost see him smack his lips. He takes a long drink. Then he tries to fly up and circle away, but he's looney. He drops stupidly to the floor of the window and then—pop, he's dead. One more fly bites the dust, fooled by a sweet-smelling poison.

Did you ever stop to think that our minds can be poisoned in just that way?—by books and papers which smell sweet but which, while they hold us spellbound, are filling us with a venom which can eventually paralyze our power to reason and make us slaves to someone else's idea?

Hitler's book must have done that to millions of the Germans. They were all right until they read "Mein Kampf," until they hear him talk, and read his grandiose mouthings in their newspapers; then—bingo!—they went off the track and began to think he really had something. And now look at the grief they've borrowed for themselves! It would have been far better had someone warned them. "Don't listen to this fellow, don't read his books or have any other truck with him. He's a 'queer' and he'll have you 'queer' with him."

That's exactly why we Catholics have a list, an index, of forbidden books. They are dangerous works. They may read nicely, they may taste delicious to our minds, but our Church has drawn a skull and cross bones on their covers. "You're normal now," she says, "and if you want to stay that way, you'll keep away from these books. They're rotten—not fit for anyone to read. They're vile. They're poisonous. Hands off!"

That means they have been carefully examined by men especially trained in logic and philosophy—by smarter men than we can be. They know more than we; they ought to! Like lawyers and doctors, they've given their lives just to that work. A man would be a fool to go against their decisions.

So we save ourselves a lot of agony by our handy little Index of Forbidden Books. It's a fence around a mental noman's land.

—CATHOLIC INFORMATION SOCIETY OF NEW YORK.

SCRIBBLED NOTES IN BREVIARY GIVE LAST POEM OF NAZI VICTIM

NYMEGEN.—The scribbled notes between the lines of his Breviary, which was returned to conferees in Holland after his death in a Nazi camp, constitute the last literary work of the Rev. Titus Brandsma, one-time president of the University of Nymegen, it is now revealed. The notes in the Breviary, which escaped Nazi detection, give a brief account of the harsh treatment meted out to Father Brandsma, and a pious poem in which he resigns his soul to Christ.

Father Brandsma, a member of the Carmelite Order, was a prominent philosopher, poet and writer in mystical theology. Taken by the Nazis in 1942, he was placed in a concentration camp and subjected to numerous indignities and torture. He died of ill treatment in a few months. A literal translation of his poem, entitled "Alone With Jesus," follows:

My thoughts, O Jesus, sleep above in new awareness of my love. You, too, you love me, I feel sure: Our love is strong and will endure.

No matter what the grief may be, All sorrow is the same to me; One little road you, willing, trod To lead my anguished soul to God.

My sorrow is a white-lit joy That suffering cannot destroy; Unerring, love did choose the part, O God, that binds us, heart to heart.

Let quietude and loneliness With mystic love my hours bless. Let nothing human here intrude To break embrace of solitude.

For you, my Jesus, are with me, And never shall I closer be; Stay with me, stay, O Jesus dear; All—all is well, when you are near.

Intellectual OGPU In Action Against White's 'Report on Russians'

NEW YORK.—Evidence of "group action" is indicated in "savage reviews" of W. L. White's "Report on the Russians," an editorial in the current issue of "America," published here, observes.

As an example of this group, the editorial points out that the "Saturday Review of Literature" carried five adverse reviews of Mr. White's volume in one issue.

"Protesting letters to editors have been so numerous that their writing seems an organized affair," the editorial says. "The entire intemperate reaction to the book that pretends to do no more than merely record the impressions of a six weeks' trip sets a dangerous precedent. Can it be there is an American intellectual OGPU?"

In his volume Mr. White reports that "while the Bolshevik regime has finally arrived at a comfortable arrangement with the Orthodox Church, the case is far different with the Church of Rome. Regardless of the basic contempt of all communists for religion, the Orthodox Church is purely Russian institution, and its clergy are now as completely obedient to the Kremlin as they were once subservient to the Czar."

Mr. White reports that he found churches open in Leningrad and saw moderately well dressed women having choir practice in one of the churches he visited. "Clearly," he writes, "they or their husbands held positions of some consequence—engineers, professional men or minor administrators—yet they had no fear of jeopardizing this by attending church."

However, Communist Party members continue their contempt for religion, he reports, adding: "It is highly improbable that anyone holding to religious beliefs would be regarded as fit for membership in the party, which in Russia is the only road to power."

"Something of the basic attitude toward the Church may be seen in a little thing like electric light rates. Astate-owned store pays only 1.16 kopeks per kilowatt-hour, a home user is charged 5.5, while a church must pay 41 kopeks."

G. Howland Shaw Next On Catholic Hour

WASHINGTON.—G. Howland Shaw, former Assistant Secretary of State, will speak on the Catholic Hour radio program for the first three Sundays in August in the current discourses by Catholic laymen on the topic "Peace and the Post-War World." It has been announced here by the National Council of Catholic Men, producer of the program in cooperation with the National Broadcasting Company.

Mr. Shaw, who has a career dating back to 1917 with the State Department, including many foreign assignments, also is widely known in the field of sociology. He has served as president of the American Mental Hygiene Foundation and of the National Conference of Catholic Charities.

The general theme of Mr. Shaw's discourses will be "Catholic Social Action." He will speak on August 5, "Religion and Juvenile Delinquency"; August 12 on "Community Organization," and August 19 on "The Responsibility of the Laity." Music on the program will be provided by the choir of St. Philip Neri Church, New York, under the direction of Francis Zavaglia.

QUESTION BOX

Q.—What is the Legion of Decency rating for "Brewster's Millions"? "China Sky"?
A.—Both are objectionable for children; unobjectionable for adults.

Q.—I have met a man who is a Catholic and who was married. His wife divorced him, through no fault of his. May we secure a dispensation to be married in the Church?
A.—No. The marriage of the man was contracted until the death of either party. If he marries again in the life time of his wife, he is guilty of adultery, as is the one who attempts marriage with him.

Q.—Is it true that the ex-President and the late Mrs. Herbert Hoover, both of them non-Catholics, were married by a Catholic priest? If so, how could this be?
A.—The priest, by virtue of his office as a clergyman, is recognized by law as a competent legal witness to the marriage contract and is empowered to act in the marriages of all those who come before him with the credentials demanded by law. The civil code does not distinguish between the marriages of Catholics or non-Catholics. A priest, therefore, can legally witness the marriage of non-Catholics. Under certain circumstances, and with the permission of his Bishop, as happened in the case of which you speak, a priest could act in his capacity merely as a civil magistrate, and without reference to the sacramental character of the contract.

Q.—Suppose you dislike a person, but the priest tells you to be nice to such a person and kind, because you have to be charitable toward others. Isn't that being a hypocrite?
A.—We may have a dislike for another person, but by being kind and considerate to him we strive to overcome our own fault by practicing the virtue of charity. In such a case we are performing a good deed, not for the sake of covering up our fault, but to overcome it, to conquer ourselves and to please God. Hypocrisy is outright deceit—a deliberate effort to make ourselves appear good or religious when in fact we are not.

Q.—I have met a man who is a Catholic and who was married. His wife divorced him, through no fault of his. May we secure a dispensation to be married in the Church?
A.—No. The marriage of the man was contracted until the death of either party. If he marries again in the life time of his wife, he is guilty of adultery, as is the one who attempts marriage with him.

Q.—Is it true that the ex-President and the late Mrs. Herbert Hoover, both of them non-Catholics, were married by a Catholic priest? If so, how could this be?
A.—The priest, by virtue of his office as a clergyman, is recognized by law as a competent legal witness to the marriage contract and is empowered to act in the marriages of all those who come before him with the credentials demanded by law. The civil code does not distinguish between the marriages of Catholics or non-Catholics. A priest, therefore, can legally witness the marriage of non-Catholics. Under certain circumstances, and with the permission of his Bishop, as happened in the case of which you speak, a priest could act in his capacity merely as a civil magistrate, and without reference to the sacramental character of the contract.

Q.—Suppose you dislike a person, but the priest tells you to be nice to such a person and kind, because you have to be charitable toward others. Isn't that being a hypocrite?
A.—We may have a dislike for another person, but by being kind and considerate to him we strive to overcome our own fault by practicing the virtue of charity. In such a case we are performing a good deed, not for the sake of covering up our fault, but to overcome it, to conquer ourselves and to please God. Hypocrisy is outright deceit—a deliberate effort to make ourselves appear good or religious when in fact we are not.

Q.—I have met a man who is a Catholic and who was married. His wife divorced him, through no fault of his. May we secure a dispensation to be married in the Church?
A.—No. The marriage of the man was contracted until the death of either party. If he marries again in the life time of his wife, he is guilty of adultery, as is the one who attempts marriage with him.

Q.—Is it true that the ex-President and the late Mrs. Herbert Hoover, both of them non-Catholics, were married by a Catholic priest? If so, how could this be?
A.—The priest, by virtue of his office as a clergyman, is recognized by law as a competent legal witness to the marriage contract and is empowered to act in the marriages of all those who come before him with the credentials demanded by law. The civil code does not distinguish between the marriages of Catholics or non-Catholics. A priest, therefore, can legally witness the marriage of non-Catholics. Under certain circumstances, and with the permission of his Bishop, as happened in the case of which you speak, a priest could act in his capacity merely as a civil magistrate, and without reference to the sacramental character of the contract.

Q.—Suppose you dislike a person, but the priest tells you to be nice to such a person and kind, because you have to be charitable toward others. Isn't that being a hypocrite?
A.—We may have a dislike for another person, but by being kind and considerate to him we strive to overcome our own fault by practicing the virtue of charity. In such a case we are performing a good deed, not for the sake of covering up our fault, but to overcome it, to conquer ourselves and to please God. Hypocrisy is outright deceit—a deliberate effort to make ourselves appear good or religious when in fact we are not.

ST. VINCENT'S Esplen

BORN: Mrs. Bartholomew Simels Jr. gave birth to a son July 14, at the Ohio Valley Hospital. The mother is the former Anna Brazaitis.

WEDDING: Anthony Stadulis of Stadium St. and Jane Povilaitis of Fleming Park were married on Monday, June 30. Mr. Stadulis was recently discharged with honor from the Army.

FURLOUGH: Seaman Joseph Simkus of Oregon St. returned last Tuesday to his station at Great Lakes where he is studying radar. . . . Pvt. Walter Masilunas of 218 Radcliffe St. is home on a 30-day furlough.

ST. CASIMIR'S E. Vandergrift

HOSPITAL: Father Joseph Herdegen expects to be back from Mercy Hospital for Sunday, August 5. . . . Mrs. Bronislova Aleksunas of Railroad St. left the same hospital last week. . . . Mrs. Helen Chapek-vich also of Railroad St. remains at the same hospital for over a month now.

VISITING PRIESTS: Rev. Leonard Pail, O.S.B., said Mass in place of Father Joseph on Sunday, July 29. Rev. Edward Boley was here Thursday, for the Feast of St. Alphonsus Liguori, and for first Friday.

WEDDING: Sgt. Nellie Didunas flew in from Hawaii, where she had been a nurse, to marry William McLoughlin, who returns to his post in Florida. The ceremony, which took place on July 25, was well attended.

STS. PETER AND PAUL Homestead

ENLISTED: Jerry Bukauskas, 114 W. Eugene Ave., Homestead Park, left for Parris Island, S. C., the Marine Training Center.

DISCHARGED: Frank Pikutis of 10th Ave. was honorably discharged from the Army after 14 years of service.

WEDDING: Isabelle Alesius of Longfellow Dr. will be married to Sgt. Zima of Lyndora, Pa., on Saturday, August 4. She is known to many people through her work at Polthania State Bank in South Side. The matron of honor will be Mrs. Ellen Rakoski; the bridesmaid, Betty Marcinowski. The best man will be Pvt. Stanley Rakoski; the usher, Thomas Zima. The reception will take place at the bride's home.

AWARD OF MERIT: Sgt. Joseph Kaselonis of 1408 West St. received an Award of Merit for his work in connection with the 96th Evacuation Hospital in Europe. Sgt. Joseph has two other brothers in the service.

ST. CASIMIR'S Pittsburgh

BAPTIZED: Denis Edward, son of Mr. and Mrs. Edward Siska, who was born July 1, was baptized Sunday, July 22. His sponsors are the former Edna Zilkonia. The sponsors were Josephine Marcellis and Walter Gorczyca.

Nicholas Anthony, the son of Mr. and Mrs. Nicholas Miskovich, was born July 9, was baptized July 29. The mother is the former Edna Takauskas. The sponsors were Rita Erfort and Harry Wells.

DIED: William Kapucinski died at St. Joseph's Hospital on Wednesday, July 18 as a result of injuries to his spinal column. He was buried August 16 at St. Casimir's Cemetery. He leaves in bereavement his wife, Magdalen, and nine children, four of whom are in service.

John Birzietis died on Thursday, July 26, at his home on Monaca St. and was buried at St. Casimir's Cemetery on Monday, July 30. He leaves in bereavement his wife, Mary.

SERVICEMEN: Cpl. Edward B. Arenas of 2037 Wyandotte St. returned after eight months in Europe and will remain until August 15. . . . Hilary Navikas of So. St. drops a post card from Rio Janeiro, his latest stop with the Merchant Marine. . . . Seaman Benjamin Savinis of Soho is home after several years on the seas. . . . Yakstis of 2310 Sarah St. held a party recently in celebration of safe return of her son, Vincent, from Europe.

Phone, FEderal 1622

HASER FUNERAL HOME

AMBULANCE SERVICE
Mes esame dëkingi už įėjimą
biznį
512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

CEdar 2200

Lietuvis Graborius
Jos. B. Wentz, Jr.
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Grazia kopycia laidotuviu duodame nemokamai
1323 North Franklin St.
N. S., PITTSBURGH, PA.

HELP WANTED MALE

Reikia Darbininku
NOTICE TO EMPLOYEES
W. M. C. Ruling
Workers now employed in essential industry must secure Statement of Availability before transferring to another job.
NOTICE TO EMPLOYEES
Workers who possess any of the skills which appear on the list of critical occupations CAN NOT BE HIRED unless referred to you by the United States Employment Service. (List is available at all U. S. E. S. offices.)

MEN for Storeroom,

Housemen,
Also Yard Men and Bar Boy.
Permanent Positions
Age 18-60
Union Scale
Apply Timekeeper
HOTEL SCHENLEY

HELP WANTED FEMALE

Reikia Darbininku
WOMEN—
Dish Pantry
Kitchen Employees
Permanent Positions
Age 18-50
Union Scale
Apply Timekeeper, 9 to 6
HOTEL SCHENLEY

CASIMIR'S Pittsburgh

Denis Edward... Mrs. Edward... born July 1, was... July 22. His... Edna Zilina... Josephine...

Anthony, the son of... cholias Miskovich... y 9, was baptized... her is the former... cas. The sponsors... and Harry Wells.

Ilam Kapucinski... Joseph's Hospital... July 18 as a result... is spinal column... August 16 at St. Ch... ry. He leaves in... s wife, Magdalen... four of whom are...

His died on Thurs... his home on Mont... buried at St. Cas... Monday, July 30... eavement his wife...

EN: Cpl. Edward... 7 Wyandotte St... r eight months in... remain until Aug... Navickas of So... latest stop with... cine... Seaman... of Soho is home... on the seas... 10 Sarah St... in celebration of... of her son, V...

leral 1622

ASER RAL HOME ANCE SERVICE e dėkingi už jų bižnį

rtizny Avenue S ROCKS, PA.

is Graborius Wentz, Jr. U DIREKTORIUS plyčia laidotuviu s nemokamai

h Franklin S. TSBURGH, PA. WANTED IALE Darbininkų

TO EMPLOYEES C. Ruffing now employed in... try must secure... Availability before... another job.

TO EMPLOYEES ho possess any... ch appears on... l occupations... ED unless refer... United States... vice. (List is avail... S. E. S. office.)

rreroom, en, rd Men and nt Position e 18-60 n Scale timekeeper SCHENLEY

WANTED MALE Darbininkų

ntry Employees nt Positions 18-50 n Scale keeper, 9 to 5 SCHENLEY

Pittsburgho ir Apylinkės Naujienos

SOUTH SIDE

Pasidairius po Carson St. greitai pastebi, kad jau daug mūsų kareivių yra grįžusių iš Europos. Vieni grįžo tik laikinai, poilsui ir vėl turės važiuoti tarnybon, gal net į tolimą Pacifiką, kad ten užbaigti karą su japonais; o kiti garbingai paleisti ant visados namo. Bet yra ir tokių, kurie jau niekad nebe-grįš, nes padėjo galvas už pasaulio taiką.

Šv. Kazimiero parapija neteko dviejų žymių parapijonių. Netikėta mirtis parbloškė a. a. Vincą Kapučinską, kuris iškilmingai buvo palaidotas pereinai savaitę iš šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, šeimyniš-kame sklype. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių ir trys kunigai prie visų altorių laikė šv. Mišias: kun. Girdis, kun. Skripkus ir kun. Bulevičius.

Praeitą pirmadienį palaidotas a. a. Jonas Biržietis, kuris po trumpos ligos mirė praeitą savaitę. Jis irgi palaidotas šv. Kazimiero kapinėse, šeimyniškame sklype.

Šv. Antano pamaldos visatsibūna kas utarninkas, kiekvieną savaitę. Maldininkų skaičius ne tik nemažėja, bet kaskart didėja, nepaisant karščių nei lietaus. Taip ir turi būti, nes karas dar nepasibaigęs ir maldos kaip tik dabar reikalingos.

Pamaldos būna angliškai 7 val. vakare, o lietuviškai 7.35 val. vakare.

Praeitą savaitę mūsų klebonas grįžo iš Maine valstijos, kur svečiavosi pas Tėvus Pranciškonus. Jis taip sužavėtas jų gyvenimu, vieta, geru oru, kad nenurim-

sta ir žada vėl ten važiuoti ilgesniam laikui. Jis sako, kad ten oras geresnis už geriausius Pittsburgho vais-tus, o ką jau bekalbėti apie vandens šaltinius, kurie yra tiesiog gyduolių šaltiniai. Tų šaltinių Tėvų Pranciškonų ūkyje ir miške yra gana daug. Juos sutvarkius, Tėvai Pranciškonai mano už-vesti sanatoriją.

Mūsų klebonas labai susidomėjęs tais šaltiniais, jų vanduo esąs labai naudingas.

Dar Apie "Lietuvių Žinių" Pikniką

"Lietuvių Žinių" leidėjai, redakcija ir administracija yra nepaprastai dėkingi Pittsburgho ir apylinkės miestų lietuvių visuomenei už tokį nuosirdų spaudos pikniko parėmimą. Nors oras buvo tikrai gazdinantis, nes išvakarėse pikniko nepaprastai smarkiai lijo ir pikniko diena, sekmadienį, buvo debesuota ir net pro-tarpiais linojo, bet į pikniką plaukė didžiausios minios žmonių. Pusę valando prieš pikniko pradžią sode jau buvo keli šimtai žmonių, o apie 5 val. dalyvių skaičius gar-lėjo būti apie 700 asmenų.

Susirinkusieji labai smagiai linksminosi, jaunimas šoko, senesnieji, girkšnoda-mi alutį ir užkandžiaudami šnekučiavo su savo senais ir retai matomais pažįstamais. Pikniko rengimo komisija nedavė svečiams nuobodžiauti vykdydama įvairius programos numerius. Visiems labai patiko aukštai-tiškas kadrilius, kurį pašo-ko Mrs. Kamarauskienė, Mrs. Keraitienė, Mrs. Bim-bienė, Mrs. Žasinienė, S. Aleliūnas, Mr. Niaura, Mr.

Bernatonis ir Mr. Vildžiū-nas. Armonika akompana-vo D. Žasinas.

Jaunimas sustojė būriais, protarpiais šokių, užtraukė lietuviškų dainų. Mrs. Gil-lienės, A. Gabaliauskienės ir S. Aleliūno vadovaujami šposininkai atliko įvairių juokingų sporto numerių, kaip virvės traukimas, pap-so čiuplimas per čiuplukus, vinių kalimas ir kitokių.

Visi tie numeriai iki ašarų prijuokino publiką.

Didelis kreditas priklauso mūsų gabioms šeimini-kėms, Mrs. Martinaitienei, Mrs. Keraitienei, Mrs. Žasi-nienei, Mrs. Pakutinskienei, Mrs. Gilienei, Mrs. Bimbie-nei, Antaninai Naujeliūtei, Adelei Janauskaitei, kurios sušilusios darbuosi, kad pavalgydinti tokią gausią publiką. Nors komisija ap-ščiiai buvo pritaisiusi įvairių valgių, vienok į pabaigą pik-niko visai pritrūko. Valgių dar daugiau būtų trūkę, jei ne duosnios "L. Ž." rėmėjos, kurios iš namų atsinešė ir paaukavo piknikui. Mrs. Martinaitienė prigamino di-džiausią mėsiskų virtinių puodą, Mrs. Žasinienė paaukavo skanių varškėčių puodą, V. Kamarauskienė dovanojo tris didelius sū-rius, Ona Vaitiekūnienė du sūrius, Mrs. Bimbienė kepa-mos alyvos keną ir čugamo baksa, Mrs. Naujeliūnė ir Mrs. Pakutinskienė kopūs-tų, Mrs. Gilienė paaukavo praziams bonką gero vyno ir šiaip įvairių daiktų, Mrs. Brazauskienė - Mičiulienė aukavo brangių cigartų bak-są, o pati didžiausioji auka be abejo buvo republikonų partijos lietuvių skyriaus, kuris pirmininko C. K. Pi-kiel rūpesčiu ir pastangomis "L. Ž." piknikui paaukavo 4 bakšas alaus. Visiems čia minėtiems aukotojams pri-klauso nuosirdžiausias pa-dėkos žodis.

Didelis ačiū priklauso ir gausiems pikniko darbinin-kams: bartenderiams, tiki-kių pardavėjams prie geitų—Mr. Gilui, p-lei J. Giedraity-tei, Mr. Vildžiūnui, O. Nau-jeliūtei ir J. Gailiui, kurie sėkmingai pravedė svarbų lošimą. Žodžiu, nuosirdžiaus-ia padėka priklauso visiems, kurie kuo nors prisid-ėjo prie šio pikniko pasise-kimo.

Toks nuosirdus visų bendradarbiavimas, dalyvių gausumas, didelės aukos parodo, kad Pittsburgho lie-tuvių visuomenė yra užinte-resuota palaikyti savo vien-intę laikraštį "L. Ž."

Pikniko proga buvo lei-džiami išlaimėjimui įvairūs brangūs ir naudingi daik-tai. Išlaimėjimų tikėteliūs sumaniai ir pasišventusiai platino Mrs. P. Jakštienė, Mrs. Bimbienė ir A. Stani-kaitė. Visų pastangas krū-von sudėjus, piknikas ir fi-nansiškai gerai pasisekė, nes liko gryo pelno apie \$600.

Ačiū visiems už parėmimą, aukas ir bendradarbiavimą.

PITTSBURGHE APSIDAIRIUS

Lankėsi Svečiai

Atvykę dalyvauti "L. Ž." piknike kitą dieną lankėsi redakcijoje malonūs svečiai iš Clevelando: Mr. ir Mrs. W. Petrauskai, Mr. ir Mrs. K. Cicėnai ir Mrs. V. Katkauskienė, kurie ta proga apžiūrėjo mūsų spaustuvę ir užsimokėjo "L. Ž." prenu-meratas. Mrs. V. Katkauskienė, kaip visuomet, paliko "L. Ž." auką \$2.

Netikėtai "L. Ž." piknikan buvo atvykę ir daugiau sve-čių iš Clevelando, būtent: Mr. ir Mrs. M. Drosučiai ir Mr. ir Mrs. S. Nemaniai, ku-rie ta proga aplankė savo gi-mines East Pittsburghė.

Bendro Lietuvių Šalpos Fondo Piknikas

Rugpjūčio 19 d., Lietuvių Ūkės Klūbe, Bendrojo Lietu-vių Šalpos Fondo apskritys rengia linksmą ir įdomų pikniką. Bus įvairių prašmatnių žaidimų ir visiems dalyviams alus už dyką. Įžanga \$1 asmeniui. Tiki-masi, kad lietuvių visuome-nė nepagailės dolerio sumo-kėti už įžangos tikieta, nes visas to pikniko pelnas eis labdarybės tikslui—sušelpi-mui tūkstančių nuo karo nukentėjusių lietuvių, išbla-škėtų po įvairius pasaulio užkampius.

Rengėjai nuosirdžiai kvie-čia visus Pittsburgho ir apy-linkės lietuvius kuoskaitlin-giausiai atsilankyti piknike ir paremti kilnų tautos ir labdarybės tikslą.

"L. Ž." Redaktorius Atostogauja

"L. Ž." redaktorius S. Ga-baliauskas su šeimyna yra išvykęs trumpų atostogų, prie Conneaut Lake, Pa. Ra-šo, kad ežero vanduo šiltas, turi proga pasimaudyti ir pažuvauti. Grįžta namo at-einantį sekmadienį, rugpjū-čio 5 d.

NUOSIRDĖ PADĖKA

Liepos 14 ir 15 dienomis kun. J. V. Skripkus pavada-vo didžiai gerbiama kun. Jo-seph Herdigen, šv. Kazimie-rių lietuvių parapijos klebo-ną, East Vandergrift, Pa. Tuo metu, kun. Herdigen, po sunkios operacijos, buvo Mercy ligoninėje, Pittsburghe.

Didžiai gerbiamas kuni-gas klebonas davė ne tik lei-dimą kunigui kapelionui pa-rinkti aukų, bet ir pats gra-žiai priėmė savo gerus pa-rapijonus aukoti dėl šv. Pranciškaus naujos koply-čios statymo fonui.

Kadangi gerasis klebonas gražiai priėmė savo žmo-nes, todėl aukos buvo nepa-prastai didelės iš tokios ma-žos parapijos. Šioji vietelė sudėjo virš 300 dolerių ir dar pasižadėjo ateityje prisidėti. Kad ir maža parapija, bet atsirado ir garbės rėmėjų—ponia Marija Vaina, kuri aukavo \$100. Draugystės taipgi pasiketino aukoti.

Šv. Pranciškaus Seserys ir kunigas Juozas V. Skripkus nuosirdžiai dėkoja gerbia-mam kunigui klebonui ir ge-raširdžiams aukotojams. Lai-

KIPRAS PETRAUSKAS BUVĖS SUŽEISTAS

NEW YORK (LAIC).—Vienama laiške iš Europos pranešama, kad dainininkas Kipras Petrauskas, važiuo-jant jam iš Palangos, buvo sužeistas ir kurį laiką gulė-jo Karaliaučiaus ligoninėje. Dabar esąs Lietuvoje.

Paieškomi Asmenys

Apanavičius, Juozas, kilęs iš Daugelaičių kaimo, Ky-bartų valsčiaus, Vilkaviškio apskrčio.

Augustinavičius, P., prieš karą gyvenęs Chicagoje ir pažįstantis Bagdonų šeimą iš Milašaičių kaimo, Rasei-nių apskrčio.

Dambrauskas, Ignas, gyve-nęs prieš karą netoli Chi-cagos ir valdęs 80 margų ūkį, dabar jau gali būti apie 70 ar daugiau metų.

Dambrauskaitės, Ona ir Stefanija, Igno dukterys, dabar jau ištekėjusios, bet po vyrais pavardės nežino-mos.

Daugelavičius, Juozas, ki-lęs iš Grybelių kaimo, Ute-nos apskrčio, į Ameriką at-vykęs prieš 1914 metus.

Dmitrash, A., anksčiau gyvenusi New Yorke, 1473—3rd Ave.

Duley-Dulevičius, Adol-fas, sūnus Vinco, kilęs iš Dir-žių kaimo, Radviliškio vals-čiaus, jau ilgus metus gyve-nantis Chicagoje ir turintis ten savo namus bei bižnį.

Gaugelienė-Kazlauskaitė, Ona, prieš karą gyvenusi To-ronto, Ont., Kanadoje, į kur-buvo atvykusi iš Argentinos.

Goštautienė - Purcikai-tė, Teodora, su savo vyru Otto-nu gyvenusi Bridgeport, Conn.

Hormanskiėnė - Leveiky-tė, Barbora, gyvenusi Det-roit, Mich.

Jankeliūnienė-Kizytė, Ag-nė, Amerikoje dar žinoma kaip Agnes Jankel, kilusi iš Raguvo valsčiaus, Panevė-žio apskrčio ir gyvenusi 4177 Archer Ave., Chicagoje Kapočiūtė, duklė Jurgio, kilusi iš Aukštiosios Pane-munės. Jos pavardė po vyru nežinoma.

Kasputytės, Barbora ir Nastazija, Jono dukterys, dabar ištekėjusios, bet po vyrais pavardės nežinomos.

Kizis, Motiejus, kilęs iš Raguvo valsčiaus, Panevė-žio apskrčio.

Kursinskaitė, Matilda, ki-lusi iš Joniško, kurios pa-vardė po vyru nežinoma.

Martinkus, Albinas, gyve-nęs Indiana Harbor ir apy-linkėse.

Ieškomieji ar apie juos ži-nantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate Gen. of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N. Y. arba

Consulate of Lithuania 30 N. LaSalle Street Chicago 2, Ill.

gerasis Dievas šimteriopai atmokės už gailingus darbus. Dėkingos—Šv. Pranciškaus Seserys ir Kun. Juozas V. Skripkus.

IŠ MUSŲ VEIKIMO CENTRO

Iš Federacijos Centro Raštinės 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois

KA SVARSTĖ ALRKF CENTRO VALDYBA?

A. L. R. K. Federacijos Centro Valdyba svarbų susi-rinkimą atlaikė 1945 metų birželio 11 d., Hotel Penn-sylvania, New Yorke, daly-vaujant šioms centro na-riams: kun. Pr. Jurui, izdi-ninkui; J. Laučkai, pirmi-ninkui; kun. J. Balkūnui, M. Zujui, L. Simučiu. K. Vilniškį atstovavo D. Aver-ka. Dalyvavo ir svečiai: kun. Dr. J. Končius, A. Gabaliauskienė, A. Vaičiulaitis.

Taip jau pasisakyta, kad organizuotoji lietuvių katalikų visuomenė neatsisako dirbti nė su viena grupe, kuri aiškiai stovi už laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atsteigimą. Kadangi ALT yra plačiosios visuomenės pripa-žinta Amerikos lietuvių vie-nybės organizacija, todėl vi-si geros valios lietuviai turi jon įeiti ir joje dirbti.

Mes ir NCWC

Jau nuo 1932 metų A. L. R. K. Federacija yra Ameri-kos Katalikų Veikimo Cent-ro, National Catholic Wel-fare Conference, narė. Pirmininko ir sekretoriaus pranešimu, šiemet mūsų organ-izacija gavo ypatingą pripa-žinimą. Federacija buvo pakviesta paskirti du atsto-vo į National Council of Catholic Men centrą. Paskirti J. Laučka ir L. Simu-tis, kurie buvo pakviesti dalyvauti NCCM svarbiame suvažiavime, įvykusiame balandžio mėnesį Washingto-ne. Dalyvavo pirmininkas Juozas Laučka. Šiame susirinkime jis buvo išrinktas NCCM centralinio komiteto nariu. Taigi, dabar mūsų Federacija yra ne tik affli-juota su NCWC, bet ir aktyvi jos narė. Tai yra labai svarbu visais žvilgsniais.

(Pabaiga kitam numery)

PAŠTO SUSISIEKIMAS SU OKUPUOTAJA VOKIETIJA

Iš patikimų šaltinių LAIC patyrė, kad pašto susisieki-mo su okupuotoje Vokietijoje esančiais asmenimis, grei-tu laiku, laukti netenka.

PARDAVIMUI

Labai geras įdėlis darbo žmogui. \$3,700 už 4 apart-mentų medinį namą. Gra-žina \$820 į metus randomis. Norima išlyginti palikimą. Reikia įnešti visus pinigus. Urban Weber 2338 Wellington Street S. S., Pittsburgh, Pa.

Pavyzdinga Lietuviška Užeiga VIOLA ŠIMKUNAS CAFE GOOD FOOD BEER-WINES-LIQUORS 2116 Forbes Street CO. 4809 PITTSBURGH, PA.

KRAUS THE JEWELER V. J. KRAUZLIS, Savininkas 1816 Carson Street S. S. PITTSBURGH (3), PA. EVERGLADE 4850

JOHN'S MEAT MARKET JOHN GRĖBLIŪNAS, Savininkas A FINE SELECTION OF HIGH QUALITY FRESH MEATS IS PARTICULARLY HANDLED HOMestead 2589 1601 McClure Street Homestead, Pa.

A. L. WENSLOVAS LIETUVIS GRABORIUS LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Nauja moderniška koplyčia dykal vielsms. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą Tel. HEemlock 0203 2128 Carson Street S. S. Pittsburgh, Pa.

MALONUS ir PATENKINANČIAI SKANUS DUQUESNE PILSENER "geriausias alus visame mieste"

Iron City Clock Hospital Lietuvis Laikrodininkas JOHN KAMARAUSKAS EXPERT REPAIRERS CLOCKS, WATCHES and JEWELRY 2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

CLEVELANDO ŽINIOS

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Leidžia Lietuvių Romos Katalikų
Literatūros Draugija, Inc.

Kainuoja:
Jungt. Valstybėse metams \$2.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui 1.00
Užsieny metams 3.00
Užsieny pusmečiui 1.50
Skelbimų kainos sulig susitarimo

Clevelando skyrius, 6802 Superior
Avenue, P. A. Sukys, atstovas.

LITHUANIAN NEWS
Weekly publication issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.

Subscription rates:
In U. S. A., one year \$2.00
In U. S. A., six months 1.00
Other countries, one year 3.00
Other countries, six months 1.50
Advertising rates on application

Cleveland Office, 6802 Superior
Avenue, P. A. Sukys, representative.

svečiuojasi pas savo tėvelius
Antaną ir Elzbieta Roman-
Ramanauskus.

Staff Sgt. V. Roman armijon išvyko 1943 metais ir tapo paskirtas aviacijos korpusan. Studijavo radio. Šių metų vasario 20 d. buvo pasiūstas į Europą. Jis skraidė B-24 bomberiu ir kovėjo prieš Vokietiją. Už atsižymėjimą žygiuose gavo garbės ženklą, Air Medal.

Staff Sgt. Roman liepos 30 d. išvyko atgal tarnybon. Svečio tėvai, Mr. ir Mrs. Roman-Ramanauskai, gyvena adresu 1093 E. 71st St. Ramanauskai yra rimti žmonės ir geri katalikai.

**Moteryų Sąjungos
36 Kuopos Susirinkimas**

Rugpjūčio (August) 7 d., 8 val. vakare, parapijos salėje, įvyks Moterų Sąjungos 36 kuopos susirinkimas. Narės prašomos dalyvauti ir pasiimti savo knygetes. Be to yra svarbių reikalų.

M. Cicėnas.

Sunkiai Serga
Senas Clevelando lietuvių katalikų visuomenės veikėjas, Vincas Baltrušaitis, gyvenęs 6806 Edna Ave., liepos 21 d. pasidavė į Polyclinic ligoninę, o liepos 27 d. padaryta jam sunki operacija. Reikėjo net kraujo transfuziją daryti.

Mirė N. A. Wilkelis

Einant laikraščiu į spaudą, "Lietuvių Žinios" gavo telegramą, kad antradienį mirė dar jaunas Clevelando lietuvių visuomenininkas ir profesionalas, graborius Nikodemus A. Wilkelis. Kūnas pašarvotas velionio paties vestoj graborystės įstaigoj, 6202 Superior Ave. Laidotuvis įvyks šį penktadienį rugpjūčio d., 9:30 val. ryto, iš šv. Jurgio bažnyčios.

Likusiai našlei Aldonai ir visai velionio šeimai "L. Ž." štabas reiškia gilią užuojautą.

Keletui dienų praslinkus, ligonis pradėjo stiprėti. Linkėtina Vincui greitai pasveikti.

**Iš ALT Skyriaus
Susirinkimo**

Liepos 26 d., šv. Jurgio parapijos mokykloje, įvyko ALT Clevelando skyriaus susirinkimas. Skyriaus pirmininkas M. Drosutis perkaitė laišką, gautą iš centro. Apsvarsčius laiško turinį, nutarta pasiųsti centrui \$300.

**Iš BALF Skyriaus
Susirinkimo**

Liepos 26 d., šv. Jurgio parapijos mokykloje, įvyko BALF skyriaus susirinkimas. Susirinkime skaitytas BALF centro pirmininko kun. Dr. Končiaus laiškas reikale drabužių vajeus. Vajui vesti išrinkta komisija į kurią įeina St. Nemaniai, S. Baker, Antanas Domaitis, B. Drosutienė, A. Buknis, P. Sukis, Eva Kavaliauskienė, B. Jackienė, A. Stepšis. Komisijai kiti nariai pažadėjo paramą.

BALF skyrius šiuo kviečia Clevelando lietuvius kas tik gali prisidėti prie drabužių rinkimo vajeus. Iki komisija susitars dėl pastovios drabužiams sugabenti vietos, laikinai drabužius prašoma pristatyti į Povilo Šukio spaustuve, kampas 68th St. ir Superior Ave., nuo 9:30 v. ryto iki 6 val. vakaro. Arba turintieji atliekamų drabužių praneškite, S. Nemanis apsiėmė su mašina suvežti. Reikalinga visokių, bet daugiausiai žieminių drabužių. Duodami drabužius pridėkite savo vardą, pavardę ir antrašą.

Kitame laikraščio numerį gal bus galima paskelbti platesnių informacijų.

**DAUGELIS UŽSISAKO
L. A. I. C. LEIDINIŲ**

Didelio pašėkimo susilaukė Lietuvių Informacijos Centro leidinys apie Roosevelt prošenelio keliones į viduramžių Lietuvą. Kai kurios įstaigos jau nupirko "Ghillebert de Lannoy" vietiniams knygynams. Nesenai Columbia ir Harvard universitetai ją užsisakė. Užsakymą padarė ir Carnegie Library Pittsburghe.

**KIEK KAINUOJA RACIONAVIMAS
IR KAINŲ KONTROLĖ**

Office of Price Administration arba OPA yra tas barjeras kuris sulauko infliaciją arba nesuvaldomą prekių kainų kilimą ir doleriu perkamosios galios kritimą. Labai įdomu žinoti kiekvieniems amerikiečiams, kainuoja išlaikyti šią įstaigą, kuri rūpinasi palaikyti prekių kainas ir nuomas normaliam stovy ir užtikrinti teisingą esamų produktų paskirstymą. Pati OPA įstaiga tą apskaičiuoja ir štai rezultatas: skaitant grynais pinigais, nuomų kontrolė ir įvairių produktų racionavimas amerikiečiams kainuoja tik \$1.33 kiekvienam asmeniui metams. Tai, palyginti, labai mažai; ir kai kurie žmonės mano, kad net per mažai, ypač žinant tą milžinišką darbą, kurį OPA atlieka. OPA išlaikymas mums mažai kainuoja dėl to, kad daugybė gerų krašto piliečių savo noru pagelbsti šiai įstaigai ir atlieka didelę darbo dalį.

Iš to \$1.33 asmeniui reikia išlaikyti visą įstaigą ir tvarkyti visą darbą; padengti visas išlaidas Washington, apygardų, apskrčių ir 5,569 vietinių skyrių. Tas apima visus OPA darbus: racionavimą įvairių produktų, kainų ir nuomų kontrolę, prižiūrėjimą, kad OPA patvarkymai būtų vykdomi, išsiuntinėjimą patvarkymų pataisų ir naujų patvarkymų, įvairių informacijų paruošimą ir išsiuntinėjimą.

Racionavimas, kuriam eina 23c iš to \$1.33, yra ne vien tik išdalinimas milijonų racionavimo knygelių gyventojams. Pirmiausiai, šiam skyriui įvairios teikimo agentūros praneša kiek kurių produktų gali duoti civiliams. OPA racionavimo skyrius tuojau sudeda ir paskirsto pagal gyventojų skaičių. Kada tų produktų atsarga padidėja ar sumažėja, OPA įstaiga tuojau padaro pataisus.

Kainų kontrolė yra kitas komplikuoatas darbas. 1944 metais tas darbas amerikiečiams kainavo po 17c metams. Pernai OPA kainos apėmė beveik visus produktus. Apie 1/4 produktų turėjo nustatytas aukščiausias kainas. Specialus OPA kainoms tirti skyrius turėjo peržiūrėti, perskačiuoti ir pertvarkyti apie 1,000 produktų kainas kas trys mėnesiai laiko, ir tuos naujus patvarkymus bei kainų lenteles paruošti ir išsiųsti.

Butų nuomų kontrolės programa apima apie 15 milijonų namų ir butų nuo Maine valstybės iki pietinės Kalifornijos. To skyriaus išlaikymas mums kainuoja tik po 10c metams.

Prižiūrėjimas, kad OPA patvarkymai būtų pildomi, kainuoja po 16c metams. Spaudoje dažnai skaitome apie sugavimą įvairių mėsos ir gazolino kuponų padirbe-

jų. Betgi, vyriausias šio skyriaus darbas niekad neaprašomas spaudoj. Tai nuolatinė ir sistematinga priežiūra, kad visi OPA patvarkymai, visose krautuvėse būtų pildomi ir nustatytos produktų kainos nekeičiamos. Tai amžinas kasdieninis darbas. Be to, reikia prižiūrėti ir gazolino stotis, kad jos neparduotų daugiau gazolino negu nustatyta.

Nuolatinis įvairių informacijų paruošimas apie racionavimo pakeitimus ir paskirstymą kainuoja po 2c metams. Šiam skyriui išlaikyti kainuotų daug daugiau, jei nepagelbėtų spauda, radio, filmos, mokyklos, klubai, unijos ir kitos įstaigos, kurios turi priemones visuomenę informuoti.

Iš tų \$1.33, administracijai, raštinėms, darbui, popierai ir kitiems reikalams eina 13 centų nuo kiekvieno gyventojo.

Didžiausios išlaidos—48c kiekvienam gyventojui metams—tenka 5,569 vietinių skyrių išlaikymui. Tų skyrių pareiga yra pasirūpinti, kad visi OPA patvarkymai būtų vykdomi visur. Šiems skyriams išlaikyti kainuotų kur kas daugiau. Bet, dėka gerų piliečių, kurie savo noru gelbsti kraštui karo laiku, išlaidos žymiai sumažintos. Tokių savanorių darbininkų OPA turi keturis kartus daugiau negu apmokamų tarnautojų.

Paskutiniu laiku OPA susilaukė nemažai kritikos. Dalis kritikos išėjo iš specialių įstaigų, kurioms nepatinka kainų varžymai ir kainų kontrolė. Kita kritika kilo iš šeiminių, kurios, karui Europoje pasibaigus, tikėjosi gauti daugiau mėsos ir įvairių konservuotų produktų, bet tų produktų kiekis, ne tik nepadaugėjo, bet dar sumažėjo.

Prezidentas Truman, prasydamas praplėsti OPA darbą, pareiškė: "OPA, kaip dauguma mūsų padarė klaidų, bet kada mes pažūrime į atliktą darbą ir jo vaisius, man atrodo, kad mūsų kainų kontrolės ir stabilizavimo programos, šio karo metu, atliko nepaprastą darbą."

Garsinkitės "Lietuvių Žiniuose," vienintėliame lietuvių laikraštyje Vakarinėje Pensylvanijoje.

NUOMAI
4 gražūs kambariai (ant antrų grindų), porčiai ir visi kiti patogumai. Kreipkitės
J. Traskauskas
1179 E. 112th Street
Cleveland, Ohio

VINCAS DEBESIS
Pirmutinis Clevelando lietuvių namų ir išpūstųjų kambarių Darbitoras. Tad jei kurių kambariai dar galūstai—kreipkitės pas Vincą Debesį
7605 Star Avenue Tel. EX. 9017

**PIRKITE KUO DAUGIAU
KARO BONŲ IR STAMPŲ**

**FRANK'S
PHOTO SUPPLIES**
Cameras—Films—Accessories
6301 SUPERIOR AVENUE
Cleveland, Ohio

Gerali škepti kepsniai kaip tai PAJAI, PYRAGAICIAI, DUONA, gaunami
BINDERS BAKERY
7309 WADE PARK AVENUE
Cleveland, Ohio
Prilimami užsakymai GIMTADIENIO KEIKSAMS

P. J. KERŠIS
809 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAin 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gaustis už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudoms (insurance) reikaluose gaustis geriausį patarnavimą.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama.
Kada gaisras sudegina ar apgadina tamstų namą ar fornelius, dėl pilno jų apkalnavimo kreipkitės telefonu arba asmeniškai.

DR. A. N. BERGER
Successor to DR. J. N. SIMANS
OPTOMETRISTAS—EYES EXAMINED
7828 ST. CLAIR AVENUE
Įėjimas iš E. 79th St.
CLEVELAND, OHIO
Telefonas: HEnderson 6160
CONTACT LENSES

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(JAKUBAUSKIENE—LAISNIUOTA LAIDŪTUVIŲ DIREKTORĖ)
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir gerantis už kity patarnavimas. Vežimas ligonų pervežimui 1 ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios. Zemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuokit:
ENDicott 1763
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

**Nesil. Pagelbos
P-lės Švč. Parapijoj**

Apie Mūsų Karius Užsieny
Vincas Pangonis, Mrs. Plaušūnienės žentas, rašo iš Anglijos, kad dabar ten mūsų kariai praleidžia laiką žaisdami beisbolą ir kitką.

Saržentas Vladas Angelaitis parsuntė labai daug filmų iš olimpiados žaidimų, "karas ore" ir kitų; taipgi parsuntė vokišką kamerą, karabiną su durtuvu ir kitko. Jisai šiuo kartu randasi Ingelstade, netoli Muencheno, Vokietijoje.

Saržento Angelaičio brolis Jurgis, kuris dabar randasi Antwerpe, rašo, kad aplankė daug Belgijos miestelių ir seniausių bažnyčių. Jam labai patinka Belgija.

Daugelis Dar Serga
Nesiliaujančios Pagelbos Panelės Sveciausios parapijoj šiuo tarpu yra nemažai sergančių žmonių. Serga: Juozas Serkšnis, Tomas Ma-

žila, Mrs. Kaminskienė, Barbarskienė, Stasys Grigas, Mrs. Katkauskienė, Mrs. Kinderienė. Mūsų maldos yra dėl jų greito pasveikimo

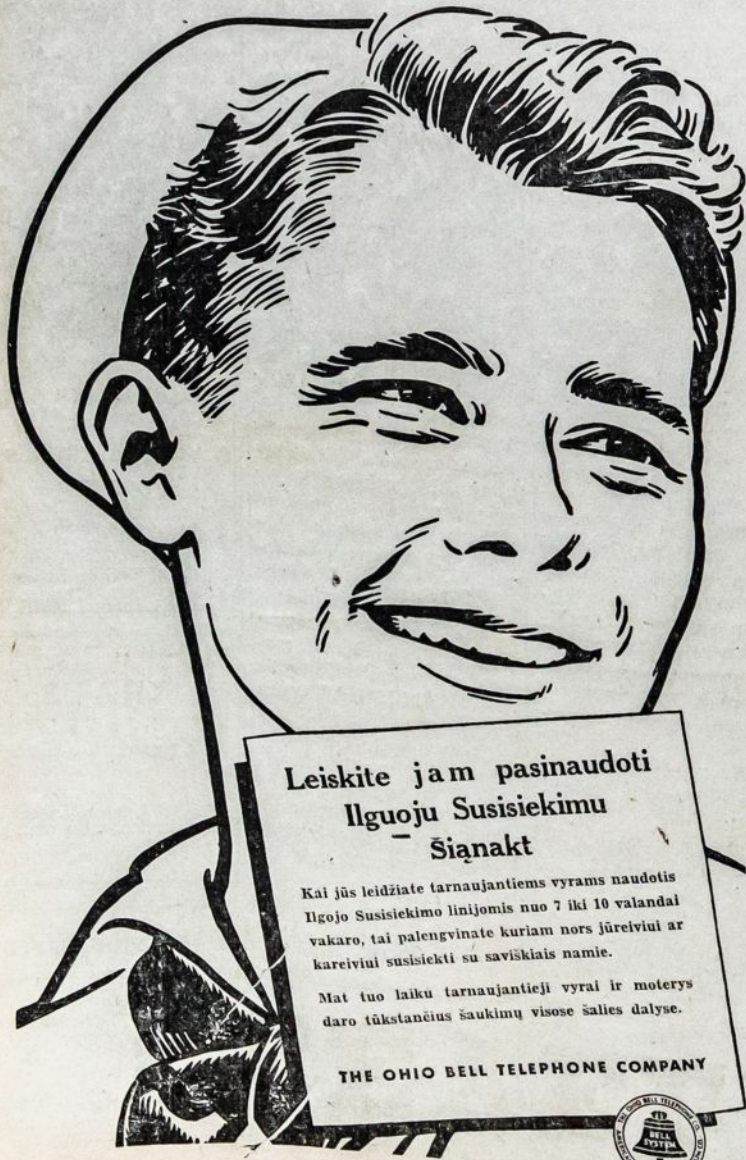
Saunus Festivalas
Šį sekmadienį, rugpjūčio 5 d., 3 val. po pietų, mūsų parapijos darže įvyks labai saunus festivalas.

Visi geri Clevelando lietuviai yra kviečiami dalyvauti Bus šokiai, užkandžių, gėrimų ir visokių žaidimų.

Mūsų darže labai malonu praleisti laiką, manome, kad festivalė bus daug publikos. Klebonas kviečia visus. Pelnas iš festivalo eis naujos bažnyčios statymo fondui.

Svečiuojasi Staff Sgt. Roman
Birželio 30 d. parvyko iš Europos poilsiai Staff Sgt. Vincent Roman. Jis dabar

**Leiskite jam pasinaudoti
Ilguoju Susisiekimu
— Šianakt**

Kai jūs leidiate tarnaujantiems vyrams naudotis Ilgojo Susisiekimu linijomis nuo 7 iki 10 valandai vakaro, tai palengvinate kurliam nors jureivui ar kareivui susisiekti su saviškiais namie.
Mat tuo laiku tarnaujantieji vyrai ir moterys daro tūkstančius saukimų visose šalies dalyse.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Buy More War Bonds for Victory!